

Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi

Paydaş Katılım Planı

Doküman ID: SEP-YK HSR
Revizyon: Final

Yayın Kaydı

Şirket	Müşteri İletişim	Versiyon	Yayınlandığı Tarih	Teslimat Yöntemi
Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı	Özgür Ararat	1. taslak	21.08.2022	e-posta
Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı	Özgür Ararat	1. taslak	29.08.2022	e-posta
Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı	Özgür Ararat	1.taslak	07.09.2022	e-posta
Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı	Özgür Ararat	2. taslak	12.09.2022	e-posta
Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı	Özgür Ararat	3. taslak	21.11.2022	e-posta
Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı	Özgür Ararat	4. taslak	06.01.2023	e-posta
Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı	Özgür Ararat	5. taslak	27.01.2023	e-posta
Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı	Özgür Ararat	Final Versiyon	26.04.2023	e-posta

DAĞITIM LİSTESİ

- 1 kopya - Kredi Verenler
- 1 kopya - Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı
- 1 kopya - WSP Golder (Türkiye) Ltd.
- 1 kopya - WSP Golder (İtalya)
- 1 kopya - Çınar Mühendislik A.Ş.
- 1 kopya - Regio Kültürel Miras Yönetim Danışmanlığı

TANIMLAR VE KISALTMALAR

TANIMLAR VE KISALTMALAR	Açıklama
ÇEKÜL	Çevre ve Kültürel Mirası Tanıtma ve Koruma Vakfı
HIS	Halkla İlişkiler Sorumlusu
COVID-19	2019 Coronavirüs Hastalığı
ÇEKE	Çeşitlilik, Eşitlik, Kapsayıcılık ve Erişilebilirlik
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirme
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
ÇSYP	Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
ÇSYB	Çevresel ve Sosyal Yönetim Birimi
ÇSS	Çevresel ve Sosyal Standartlar
AB	Avrupa Birliği
OGT	Odak Grup Tartışmaları
ŞM	Şikâyet Mekanizması
ŞKF	Şikâyet Kayıt Formu
BDK	Bilgilendirilmiş Danışma ve Katılım
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
SB	Sağlık Bakanlığı
UAB	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
İSG	İşçi Sağlığı ve Güvenliği
YYEP	Yeniden Yerleştirme Eylem Planı
HKT	Halkın Katılım Toplantısı
ÜSED	Ürün Sosyal Etki Değerlendirmesi
PS	IFC Performance Standards
PKP	Paydaş Katılım Planı
SYP	Sosyal Yönetim Planı
TCDD	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü
TEMA	Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı
WHO	Dünya Sağlık Örgütü
WWF	Dünya Doğayı Koruma Vakfı
KOÖİ	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler

İÇİNDEKİLER

DAĞITIM LİSTESİ.....	3
TANIMLAR VE KISALTMALAR.....	4
TABLolar.....	7
ŞEKİLLER.....	8
1. GİRİŞ.....	9
1.1. Projenin Kapsamı.....	9
1.2. Projenin Amacı.....	10
1.3. Proje Arka Planı.....	10
1.4. Proje Alanı ve Çevresi.....	11
1.5. Endüstriyel ve Ticari Alanlar.....	12
2. YASAL ÇERÇEVE.....	12
2.1. Ulusal Mevzuat.....	12
2.2. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası.....	12
2.3. Uluslararası Standartlar.....	13
2.3.1. IFC Performans Standartları.....	13
2.3.2. Ekvator Prensipleri.....	14
3. GÖREVLER VE SORUMLULUKLAR.....	16
4. PAYDAŞ KATILIMI.....	18
4.1. Yaklaşım.....	18
4.2. Paydaşların Belirlenmesi.....	18
5. PAYDAŞLAR.....	20
5.1. Harici paydaşlar.....	20
5.2. Dahili Paydaşlar.....	24
5.3. Kilit Paydaşlar.....	24
6. İLETİŞİM VE BİLGİLENDİRME KANALLARININ BELİRLENMESİ.....	26
6.1. Paydaş Katılımı İçin Araçlar ve Yöntemler.....	26
7. ÖNCEKİ KATILIM FAALİYETLERİ.....	28
7.1. Halkın Katılımı Toplantıları.....	28
8. PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI.....	31
8.1. Hassas Grupların Katılımı ve Kadınlar.....	31
8.2. Politika.....	31
8.3. Bilgilendirme Aşaması.....	31
8.4. Yerel topluluklara Ç&S Raporlaması.....	33
8.5. Paydaş Katılım Programı.....	34

9. ŞİKAYET MEKANİZMASI	42
9.1. Prosedür	42
9.2. Şikâyet Mekanizmasının Entegrasyonu	43
9.3. Dahili (İşçi) Şikâyet Yönetim Süreci.....	43
9.4. Harici Şikâyet Yönetim Süreci.....	43
9.5. Akış Şeması	43
9.6. Temyiz Komitesi.....	47
10.ŞİKÂYET FORMU.....	49
11.EĞİTİM	50
12.İZLEME VE RAPORLAMA	50
EK-1	52
EK-2	53

TABLolar

Tablo 1 Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Güzergâhındaki Yerleşim Yerleri	11
Tablo 2 Görevler ve Sorumluluklar	16
Tablo 3 Proje Alanı Çevresindeki Yerel Topluluklar	20
Tablo 4 Proje Harici Paydaşları	22
Tablo 5: Halkın Katılımı Toplantıları	28
Tablo 6 2. Aşama Sosyal Saha Çalışmasında Öne Çıkan Konular	29
Tablo 7 Paydaş Katılım Programı	34
Tablo 8 Akış Şemasının Çalışma Zamanı Ayrıntıları ve Zaman Çizelgesi	45
Tablo 9 PKP'nin TPG'leri	50

ŞEKİLLER

Şekil 1 Yerköy - Kayseri Yüksek Hızlı Demiryolu Güzergâh Hattı	11
Şekil 2 Projenin Kilit Paydaşları.....	25
Şekil 3 Şikâyet Mekanizması İş Akış Şeması	44
Şekil 4 ŞM Sürecinin Zaman Çizelgesi	46

1. GİRİŞ

Bu Paydaş Katılım Planı (PKP), Doğu-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı ("Yüklenici", "İş Ortaklığı") tarafından inşa edilecek olan Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi için hazırlanmıştır. Çınar Mühendislik ve Müşavirlik A.Ş. ("Çınar"), Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi ("ÇSED") kapsamında bu PKP'yi kamuya açık bir doküman olarak hazırlamıştır. PKP'nin amacı, çeşitli paydaşlarla yapılan tüm katılım ve istişare süreçlerini düzenlemek, kaydetmek ve resmileştirmek ve onların görüşlerini ve endişelerini kurumsal hale getirmek ve tüm Proje ömrü boyunca bunlara değinmektir.

Paydaş katılımı, Projenin çevresel ve sosyal etkilerinin başarılı bir şekilde yönetilmesi için gerekli olan güçlü, kapsayıcı ve duyarlı ilişkiler kurmak için kilit bir süreçtir. Paydaş katılımının amacı, Projenin yaşam döngüsü boyunca harici paydaşlarla sürdürülebilir ilişkiler kurmak ve sürdürmektir. Katılım sürecinin erken bir aşamada başlatılması, halkın ilgili tüm bilgilere zamanında erişiminin sağlanmasına yardımcı olur ve paydaşların Proje tasarımına ve etki değerlendirmesine katılmasına olanak tanır.

Bu PKP, Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi'nin paydaş katılımı faaliyetlerinin Türk ulusal yasaları/yönetmelikleri, Uluslararası Finans Kurumu (IFC) Performans Standartları (PS'ler) ve Sosyal ve Çevresel Sürdürülebilirlik Ekvator Prensipleri gerekliliklerine uygun olarak yönetilmesini sağlamak için geliştirilmiştir.

Bu PKP, Projeden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen veya Proje sonuçlarıyla ilgilenen paydaşlarla tüm etkileşim süreçlerini mümkün kılmak için geliştirilmiştir. Bu gerekliliklere uygun olarak, bu PKP, IFC PS'lerine uygun olarak çevre, sosyal ve cinsiyet katılımı konusunda özel katılım ve farkındalık yaratma göz önünde bulundurularak Proje paydaşlarını, hedef grupları, hassas grupları ve her grup için gerekli özel katılım faaliyetlerini tanımlamaktadır.

PKP ayrıca, topluluk üyeleri ve Projenin diğer tanımlı paydaşlarının Projeye ilgili her türlü endişe ve sorunlarını dile getirebilecekleri bir şikâyet mekanizması da içermektedir. Paydaş katılımının en önemli araçlarından biri olan Şikâyet Mekanizması Prosedürü (ŞM) de PKP kapsamında geliştirilmiştir. Paydaş katılımı devam eden bir süreçtir ve PKP, Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi'nin aşamaları boyunca düzenli olarak izlenecek ve güncellenecektir.

1.1. Projenin Kapsamı

Paydaş Katılım Planı, Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı'nın bir bileşeni olarak paydaş gruplarının tanımlanması, projenin özelliklerine ve ihtiyaçlarına en uygun ve etkin yöntem ve yaklaşımın belirlenmesi amacıyla hazırlanmış olup, bu planlarla birlikte diğer yönetim planlarıyla örtüşen bir yapıdadır.

PKP'nin amaçları şunlardır;

- SEP ve ŞM için ulusal ve uluslararası yasal çerçevenin belirlenmesi,
- Proje paydaşlarının belirlenmesi,
- Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi'nin etki alanındaki yerleşim yerlerinin belirlenmesi ve ilgili paydaş faaliyetlerinin tanımlanması,
- PEK'lerin ve hassas durumdaki kişilerin belirlenmesi,
- Yerel ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarının belirlenmesi,
- Hastane ve acil durum kurumlarının belirlenmesi,
- Kamu kurumlarının belirlenmesi,
- Diğer kurum, kuruluş ve kişilerin tanımlanması,
- Paydaş katılımı politikasının belirlenmesi ve şikâyet mekanizmasının uygulanması,
- Paydaşlarla birlikte yürütülebilecek faaliyetlerin belirlenmesi
- Paydaşların faaliyetlere katılım konusundaki yaklaşımlarının belirlenmesi
- Paydaşlar için uygun bilgilendirme yöntemlerinin belirlenmesi

- Şikâyet mekanizması prosedürünün belirlenmesi
- Şikâyet kayıtlarının tutulması ve raporlama yapısının belirlenmesi

1.2. Projenin Amacı

PKP, Proje Şirketi'nin Projeden Etkilenen Kişiler (PEK'ler), Projeyi etkileyebilecek/etkilenebilecek veya Projeye ilgilenen kurum ve kuruluşlar da dahil olmak üzere tüm paydaşlarla nasıl iletişim kuracağını açıklamak amacıyla geliştirilmiştir.

PKP'nin temel amacı, projeden etkilenen ve/veya projeye ilgilenen tüm ilgili paydaşların (bireyler, gruplar ve kuruluşlar) proje faaliyetlerine dahil edilmesini ve proje ömrü boyunca bu paydaşlarla bilgi akışının sürekli olmasını sağlamaktır. Paydaş katılımı bu tür projeler için kilit bir faaliyettir; çünkü paydaşların projenin her aşamasında bilgi sahibi olmalarını, beklenti ve endişelerini dile getirmelerini ve yatırımcı tarafından yürütülen faaliyetlerde paydaşlarla açık bir iletişim kanalı kurulmasını sağlar.

PKP'nin hedefleri genel olarak aşağıdaki gibidir:

- Projeden dolaylı veya doğrudan etkilenen ve/veya projeye ilgilenen paydaşların belirlenmesi
- Projeden etkilenen kadın ve erkek, yaşlı ve genç, hassas ve dezavantajlı tüm grupların projenin ilk aşamalarından itibaren proje yaşam döngüsü boyunca anlamlı bir katılıma dahil edilmesini sağlamak,
- Güçlü proje topluluğu ilişkilerini teşvik etmek
- Proje hazırlığı ve planlaması sırasında başlayacak ve projenin inşaat ve işletme aşamalarında devam edecek paydaş katılım faaliyetlerinin tanımlanması ve planlanması
- İstişare faaliyetlerinin sıklığının, bilgi paylaşımının ve katılım düzeyinin belirlenmesinin yanı sıra istişare faaliyetlerinin içeriğinin tanımlanması
- Tüm paydaşlarla teknik ve kültürel açıdan uygun bir katılım yaklaşımı sağlamak
- Projenin her aşamasında paydaşlar için açık bir iletişim kanalı oluşturacak Şikâyet Mekanizmasının kurulması
- Paydaşlar tarafından dile getirilen endişe ve beklentilerin ÇSED'de ve projenin karar alma ve planlama aşamalarında ele alınmasının sağlanması.

PKP, Dünya Bankası'nın Operasyonel Politikaları ve IFC'nin Performans Standartları, Ekvator Prensipleri ve ulusal mevzuatta belirtilen gereklilikleri karşılamak üzere hazırlanmıştır.

1.3. Proje Arka Planı

Konvansiyonel hatlara göre daha yüksek standartlarda üretilen yüksek hızlı tren hatlarının yapımına 2000'li yıllardan sonra başlanmıştır. Karayolları için hedeflenen 2023 ve 2035 ulaşım ağına benzer şekilde raylı sistem için de 2023 ve 2035 hedef ağı bulunmaktadır. Proje konusu da bu hedefler doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından planlanmıştır.

Proje, hükümetin Yatırım Programına dahil edilmiştir. Projenin bu dönemdeki ihale süreci aşağıda kronolojik olarak açıklanmıştır.

- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) Genel Müdürlüğü tarafından 139 kilometre (86 mil) uzunluğundaki "Yerköy- Kayseri Uygulama Yüksek Hızlı Tren Hattı Projesi"nin hazırlanması amacıyla düzenlenen projenin mühendislik etüdü ihalesi 21 Kasım 2014 tarihinde yapılmış, 14 Ağustos 2015 tarihinde ihaleyi kazanan Altınok Müşavirlik Firması ile sözleşme imzalanmış ve 13 Ekim 2015 tarihinde yer teslimi yapılmıştır.

- 16 Aralık 2021 tarihinde Yerköy-Kayseri Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi'nin anahtar teslimi, tasarım, yapım ve finansman ihalesi gerçekleştirilmiş ve Doğu-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı 24 Aralık 2021 tarihinde sözleşmeyi imzalamıştır. Finansman süreci halen devam etmektedir. Finansal kapanışın ardından inşaaata başlanacaktır.

1.4. Proje Alanı ve Çevresi

Yerköy-Şefaati-Kayseri Demiryolu Projesi TCDD Genel Müdürlüğü tarafından planlanmaktadır. Proje, yapımı devam eden Yerköy-Sivas (Ankara-Sivas) Demiryolu'na Yerköy İstasyonu çıkışında bağlanacaktır. Proje, Yozgat İli Yerköy ve Şefaati İlçelerinden, Nevşehir İli Kozaklı İlçesinden, Yozgat İli Yenifakılı ve Boğazlıyan İlçelerinden geçerek Kayseri İli Kocasinan İlçesine girecek ve Kayseri Kuzey Geçişi Demiryolu hattına bağlanarak son bulacaktır.

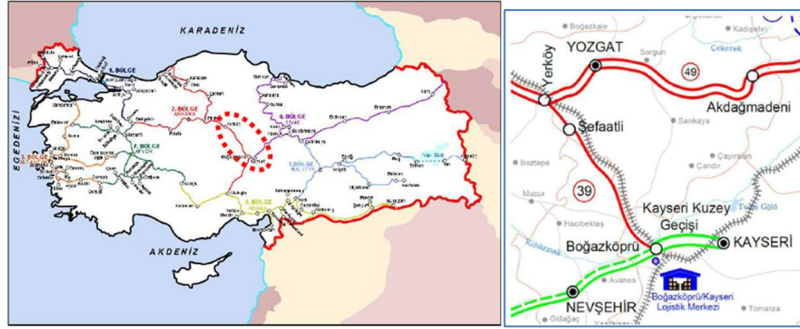
Proje güzergâhının toplam uzunluğu yaklaşık 139,5 km olup, Proje kapsamında demiryoluna ek olarak toplam uzunluğu 2,66 km olan 6 adet kaçış tüneli planlanmaktadır.

Proje güzergâhı üzerinde yer alan il ve ilçeler aşağıda verilmiştir:

- Yozgat İli, Yerköy İlçesi (0+000 km - 20+200 km)
- Yozgat İli, Şefaati İlçesi (20+200 km + 52+700 km)
- Nevşehir İli, Kozaklı İlçesi (52+700 km - 68+300 km)
- Yozgat İli, Yenifakılı İlçesi (68+300 km - 91+400 km)
- Yozgat İli, Boğazlıyan İlçesi (91+400 km - 94+600 km)
- Kayseri İli, Kocasinan İlçesi (94+600 km - 139+545 km)

Yukarıda verilen bilgiler ışığında Yerköy-Şefaati-Kayseri Demiryolu Projesi güzergâhı;

- Projenin 79,0 km'lik kısmı Yozgat ili sınırları içerisinde yer almaktadır.
- 44.945 km'si Kayseri il sınırları içerisinde yer almaktadır ve
- 15,6 km uzunluğundaki kısmı Nevşehir İli sınırları içerisinde geçmektedir.

Şekil 1 Yerköy - Kayseri Yüksek Hızlı Demiryolu Güzergâh Hattı

Güzergâh üzerindeki yerleşim yerleri aşağıda verilmiştir.

Tablo 1 Yüksek Hızlı Tren (YHT) Güzergâhındaki Yerleşimler

İl	İlçeler
Yozgat	Yerköy
	Şefaati
	Yenifakılı
	Boğazlıyan

İl	İlçeler
Nevşehir	Kozaklı
Kayseri	Kocasinan

1.5. Endüstriyel ve Ticari Alanlar

Kara ulaşımında entegre bir şekilde planlanmakta olan hızlı tren hatlarının oluşturduğu ulaşım koridorları, insan ve mal akışının artırılmasında stratejik önem kazanacaktır. Proje ile demiryolu bağlantısının sağlanmasıyla karayolu kullanım oranı azalacak ve ulaşım standartları yükselecektir.

Bu kapsamda planlanan Yerköy-Şefaattli-Kayseri Tren Hattı Projesi ile birlikte yapımı devam eden Ankara-Sivas Tren hatlarının devreye girmesi ile Ankara-Yozgat-Kayseri aksında yük ve yolcu taşımacılığında hızlı ve güvenilir bir ulaşım ağına sahip olunacaktır. Projenin Ankara-Eskişehir-İstanbul gibi Tren Hattı Projeleri ile bağlantısı sağlanmış olup, Kayseri'nin Eskişehir ve İstanbul gibi önemli merkezlere doğrudan ulaşımı gerçekleşecektir. Gelişen ulaşım standartları ile hem bölgesel hem de ulusal ölçekte ekonomik ve ticari ilişkiler kolaylaşacak ve artacaktır.

2. YASAL ÇERÇEVE

Paydaş Katılım Planı (PKP), paydaşların proje yönetim sürecine sürekli ve yapıcı bir şekilde nasıl dahil edileceği konusunda Proje Yönetimi Departmanına rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsama göre hem ulusal hem de uluslararası yasal çerçeveler bağlayıcı bir güce sahiptir.

2.1. Ulusal Mevzuat

Türk çevre mevzuatı, Türkiye'nin AB'ye uyum süreci nedeniyle Avrupa Birliği (AB) Mevzuatına uyumlu hale getirilmeye hazırlanmaktadır. Bu projenin çevresel etki değerlendirmesi için temel kanun 2872 sayılı Çevre Kanunu'dur (11.08.1983 tarihli ve 18132 sayılı Resmi Gazete). Öte yandan, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) usul ve esasları Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nde (son sürüm: 29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazete) ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

2.2. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

"Türkiye Cumhuriyeti Anayasası", Proje için paydaş katılımı ve istişare ile ilgili ana belgedir. Anayasa'nın paydaş katılımı ile ilgili temel maddeleri aşağıda listelenmiştir:

Madde 25. Düşünce ve Kanaat Özgürlüğü - Herkes, düşünce ve kanaat özgürlüğüne sahiptir. Kimse, herhangi bir sebep ve amaçla düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

Madde 26. Düşünceyi Açıklama ve Yayma Özgürlüğü - Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hak, resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber ve fikir almak ve vermek özgürlüğünü de içerir.

Madde 56: Sağlık, Çevre ve Konut A - Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması - Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Doğal çevreyi geliştirmek ve çevre kirliliğini önlemek devletin ve vatandaşların görevidir.

Madde 63: Tarihi, Kültürel ve Doğal Zenginliklerin Korunması - Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve zenginliklerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır.

Madde 74. Dilekçe hakkı - Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla yurt dışında ikamet edenler kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.

Medeni Kanun No. 4721

Taşınmaz mülkiyet hakları ve kısıtlamaları Medeni Kanun'un (08.12.2001 tarih ve 24607 sayılı Resmi Gazete) ilgili bölümünde tanımlanmıştır. Medeni Kanun hükümleri Projenin tüm aşamalarında dikkate alınacak ve yerine getirilecektir.

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu No. 4982

Bilgi Edinme Hakkı Kanunu 4982 sayılı (24.10.2003 tarihli ve 25269 sayılı Resmi Gazete), halkın projelerin ilerleyişi ve uygulanması hakkında bilgi alma ve şikâyetle bulunma hakkına sahip olduğunu belirtmektedir. Kanun, kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetleri ile ilgilidir. Halkın talep edilen bilgi ya da belgeye 15-30 iş günü içerisinde erişiminin sağlanması ya da reddedilmesi gerekmektedir. Kanun ayrıca erişimin reddedilmesi durumunda kamunun şikâyet prosedürlerini de içermektedir. Bilgi edinme hakkı, demokratik ve şeffaf bir yönetimin gereklilikleri olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerini kapsamaktadır.

Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun No. 4982

Türk vatandaşları, kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, anılan Kanunun 3 üncü maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisine ve ilgili makamlara yazı ile başvurma hakkına sahiptir (01.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Resmi Gazete). Yerleşik yabancılar, karşılıklılık ilkesi gözetilerek ve dilekçelerini Türkçe düzenleyerek bu hakka sahiptirler.

Kamulaştırma Kanunu No. 2942

Kamulaştırma işleminin idari eylemi, amacı, yetkisi, prosedürü, nedeni ve eylemin konusuna göre söz konusu Kanun (08.11.1983 tarihli ve 18215 sayılı Resmi Gazete) doğrultusunda yapılır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği (ÇED Yönetmeliği) No. 29186

Yönetmelik 2014 yılında yürürlüğe girmiş ve 2016, 2017 ve 2019 yıllarında değişikliğe uğramıştır. Yönetmelik, Türkiye'de ÇED'in usul ve esaslarını ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın ÇED projelerinin statüsü hakkında karar verme veya bu kararı yerel makamlara devretme yetkisini belirlemektedir. Yönetmelik ayrıca ÇED raporları, ÇED prosedürleri ve süreçleri, izleme ve denetim rejimleri ile etkin ÇED ve çevre yönetimi prosedürleri konularına ilişkin hükümleri de kapsıyor.

2.3. Uluslararası Standartlar**2.3.1. IFC Performans Standartları**

IFC'nin Sürdürülebilirlik Çerçevesi, Kurumun sürdürülebilir kalkınma konusundaki stratejik taahhüdünü ifade eder ve IFC'nin risk yönetimi yaklaşımının ayrılmaz bir parçasıdır. PS'ler, müşterinin IFC tarafından yapılan bir yatırımın ömrü boyunca karşılaması gereken standartları belirler. Sosyal çalışmalara rehberlik eden geçerli standartlar aşağıdaki gibidir:

- Performans Standardı 1: Çevresel ve Sosyal Risklerin ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi
- Performans Standardı 2: İşgücü ve Çalışma Koşulları
- Performans Standardı 4: Toplum Sağlığı, Güvenliği ve Emniyeti
- Performans Standardı 5: Arazi Edinimi ve Gönülsüz Yeniden Yerleşim
- Performans Standardı 8: Kültürel Miras

Paydaş katılımına yanıt olarak PS1, müşterinin Proje riskleri ve etkileri ile geliştirme aşamasına göre ölçeklendirilmiş ve etkilenen toplulukların özelliklerine ve çıkarlarına göre uyarlanmış bir PKP geliştirilmesini ve uygulamasını gerektirir. PKP, dezavantajlı veya hassas olarak tanımlanan kişilerin etkin katılımını sağlamak için farklılaştırılmış önlemler içerecektir. Paydaş katılım süreci büyük ölçüde topluluk temsilcilerine bağlı olduğunda, müşteri bu kişilerin etkilenen toplulukların görüşlerini temsil ettiğini ve istişarelerin sonuçlarını seçmenlerine sadakatle ileteceklerine güvenebileceğini doğrulamak için her türlü makul çabayı gösterecektir. PS1, teklif sahiplerinin özellikle aşağıdakileri yapmasını gerektirir:

- Projenin çevresel ve sosyal risk ve etkilerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi.
- Öngörmek ve kaçınmak veya kaçınmanın mümkün olmadığı durumlarda en aza indirmek ve kalan etkilerin devam ettiği durumlarda riskleri ve çalışanlar, etkilenen topluluklar ve çevre üzerindeki etkileri telafi etmek veya dengelemek için bir etki azaltma hiyerarşisi benimsemek.
- Yönetim sistemlerinin etkin kullanımı yoluyla müşterilerin çevresel ve sosyal performansının iyileştirilmesini teşvik etmek.
- Etkilenen topluluklardan gelen şikâyetlerin ve diğer paydaşlardan gelen dış iletişimlerin uygun şekilde yanıtlanmasını ve yönetilmesini sağlamak.
- Proje döngüsü boyunca etkilenen topluluklarla onları potansiyel olarak etkileyebilecek konularda yeterli katılımı teşvik etmek ve sağlamak ve ilgili çevresel ve sosyal bilgilerin açıklanmasını ve dağıtılmasını sağlamak.

2.3.2.Ekvator Prensipleri

EP'ler, proje finansmanında sosyal ve çevresel risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve yönetilmesi için gönüllü bir finans sektörü ölçütüdür.

EP'ler, sürdürülebilir Proje finansmanı için finans sektörünün 'altın standardı' olarak kabul edilmektedir. EP'ler, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlikle ilgili IFC PS'lerine ve Dünya Bankası Grubu'nun Çevre, Sağlık ve Güvenlik genel kılavuzlarına dayanmaktadır ve her bir kabul eden kurumun Proje finansmanı faaliyetleriyle ilgili kendi iç sosyal ve çevresel politikalarını, prosedürlerini ve standartlarını uygulaması için ortak bir temel ve çerçeve olarak hizmet etmeyi amaçlamaktadır.

Ekvator Prensipleri Finans Kuruluşları (EPFI), borçlunun Eps'yi uygulayan sosyal ve çevresel politika ve prosedürlerine uymayacağı veya uymayacağı projelere kredi vermemeyi taahhüt eder.

Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı aşağıdaki EP'ye uymayı taahhüt eder:

- Prensipten 1: İnceleme ve Sınıflandırma.
- Prensipten 2: Çevresel ve Sosyal Değerlendirme.
- Prensipten 3: Uygulanabilir Çevresel ve Sosyal Standartlar.
- Prensipten 4: Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi ve EP Eylem Planı.
- Prensipten 5: Paydaş Katılımı.
- Prensipten 6: Şikâyet Mekanizması.
- Prensipten 7: Bağımsız İnceleme.
- Prensipten 8: Sözleşmeler.
- Prensipten 9: Bağımsız İzleme ve Raporlama.

- Prensip 10: Raporlama ve Şeffaflık.

Özellikle 5. Prensip şunu belirtir: "Tüm Kategori A ve Kategori B Projeleri için EPFI, müşterinin etkilenen topluluklarla ve ilgili olduğu durumlarda diğer paydaşlarla yapılandırılmış ve kültürel olarak uygun bir şekilde devam eden bir süreç olarak etkili paydaş katılımı göstermesini isteyecektir. Müşteri, etkilenen topluluklar üzerinde potansiyel olarak önemli olumsuz etkileri olan projeler için bilgilendirilmiş bir danışma ve katılım (BDK) süreci yürütecektir. Müşteri, istişare sürecini Projenin risk ve etkilerine, Projenin gelişim aşamasına, etkilenen toplulukların dil tercihlerine, karar alma süreçlerine ve dezavantajlı ve hassas grupların ihtiyaçlarına göre uyarlayacaktır. Bu süreç dış manipülasyon, müdahale, zorlama ve sindirmeden uzak olmalıdır".

"Paydaş katılımını kolaylaştırmak için Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı Proje'nin risk ve etkileriyle orantılı olarak, uygun değerlendirme belgelerini etkilenen toplulukların ve ilgili durumlarda diğer paydaşların erişimine yerel dilde ve kültürel olarak uygun bir şekilde sunacaktır."

"Müşteri, paydaş katılım sürecinin sonuçlarını, bu süreç sonucunda kararlaştırılan eylemler de dahil olmak üzere dikkate alacak ve belgeleyecektir. Çevresel veya sosyal riskleri ve olumsuz etkileri olan projeler için bilgilendirme, değerlendirme sürecinin erken aşamalarında, her halükarda Proje inşaatı başlamadan önce ve sürekli olarak yapılmalıdır."¹

Özellikle 6. Prensip, "Tüm Kategori A ve uygun olduğu takdirde Kategori B Projeleri için EPFI, Çevresel ve Sosyal Yönetim Sisteminin (ÇSYS) bir parçası olarak müşterinin, Projenin çevresel ve sosyal performansı ile ilgili endişeleri ve şikâyetleri almak ve bunların çözümünü kolaylaştırmak için tasarlanmış bir şikâyet mekanizması kurmasını isteyecektir. Şikâyet mekanizması, Projenin risk ve etkilerine göre ölçeklendirilmeli ve birincil kullanıcısı etkilenen topluluklar olmalıdır. Şikâyet mekanizması, kültürel açıdan uygun, kolay erişilebilir, ücretsiz ve sorunu veya endişeyi ortaya çıkaran tarafın cezalandırılmadığı, anlaşılabilir ve şeffaf bir danışma süreci kullanarak endişeleri derhal çözmeye çalışacaktır. Mekanizma, adli veya idari çözüm yollarına erişimi engellememelidir. Müşteri, paydaş katılım süreci sırasında etkilenen toplulukları mekanizma hakkında bilgilendirecektir.

¹ <https://equator-principles.com/>

3. GÖREVLER VE SORUMLULUKLAR

Kilit Paydaşların tanımlanmasının yanı sıra, PKP'nin ve Şikâyet Mekanizmasının uygulanmasından sorumlu olarak görevlendirilen ana birimlerin ve/veya kişilerin görev ve sorumlulukları da bu başlık altında tanımlanmaktadır.

Projenin temel sorumlulukları paydaş katılım faaliyetlerini koordine etmek ve Proje faaliyetleri sırasında paydaşları desteklemektir. Aşağıdakiler, paydaş katılımı sürecinde Müşterinin temel görevleridir;

- Dış iletişim sistemi; paydaşları projenin ilerleyişi hakkında bilgilendirmek,
- Toplantı; kamuya açıklama veya bilgi verme,
- Kayıt; şikâyet ve ihbarları takip etmek,
- İzleme ve Takip; taahhütlerin yerine getirilmesini sağlamak,
- Sosyal yönetim programları; sosyal faydanın sürdürülebilirliğini sağlamak,
- Sosyal yatırım programları; ÜSED'e özellikle hassas gruplara katkıda bulunmak.

Bu görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi için Doğu-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı Yöneticisi altında bir Çevresel ve Sosyal Yönetim Birimi'nin (ÇSYB) görevlendirilmesi önerilmektedir. ÇSYB, Projenin sosyal ve çevresel konularının yönetimi için yeni bir birim olarak oluşturulabilir veya Doğu-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı'nın mevcut organizasyon yapısındaki uygun çalışanlar ÇSYP ve PKP'de tanımlanan görevleri yerine getirmek üzere görevlendirilebilir.

İş Ortaklığı üç farklı şirketten oluştuğu için, PKP ve ŞM'nin yürütülmesi için her üç şirketin de dahil olduğu ÇSYB için en işlevsel ve göreve uygun ekibi oluşturmak üzere her üç şirketin de katkısıyla en uygun birim personeli belirlenmelidir. ÇSYB, Proje Yöneticisine rapor verecek ve faaliyetlerini Proje Yöneticisinin yakın gözetimi altında yürütecektir.

Aşağıda, inşaat dönemi için tanımlanan görevler ve sorumluluklar ile ÇSYB'nin yapısı sunulmaktadır.

Tablo 2 Görevler ve Sorumluluklar

Görev	SORUMLULUKLAR
Proje Yöneticisi	• Bu Planın onaylanması ve uygulanması için gerekli kaynakları sağlamak.• Gerekli görevlendirmeleri yaparak Planın ifasını takip etmek.
ÇSYB Görevlisi	• Projenin Planda belirtilen gerekliliklere uygunluğunu sağlamak• Plan ile ilgili proje faaliyetlerinin koordinasyonu,• Planı geliştirmek ve iyileştirmek amacıyla izlemek, ilgili denetim ve revizyonları yapmak.• Planın performansı ile ilgili olarak Proje Yöneticisine bilgi sağlamak• Prosedüre göre Şikâyet Mekanizmasının uygulanmasını sağlamak• ŞM'yi izleyerek genel müdüre rapor vermek• ŞM'nin işleyişinde görevi ve sorumluluğu olan çalışanlar için ŞM prosedürünü tüm yönleriyle açıklayan uygulamalı bir eğitim planı hazırlamak.• Eğitim katılımcılarının belirlenmesi, organize edilmesi ve eğitimin sosyal uzman tarafından verilmesinin sağlanması
Halkla İlişkiler ve İletişim Sorumlusu/Sorumluları - TİG(ler)	• Saha çalışmalarını yürütmek.• Sahadaki paydaşlardan gelen şikâyet ve bildirimleri ŞM'de kayıt altına alarak Sosyal Uzmanı bilgilendirmek.• Plan çerçevesinde tüm paydaşlarla iletişim ve koordinasyon• Acil durumlarda yerel halk ile iletişimin koordinasyonu,

	• Proje danışma hattına gelen şikâyetleri kayıt altına almak ve sosyal uzmanı bilgilendirmek• Şikâyet Mekanizması'nda alınan aksiyonların gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesini SYP'de tanımlandığı şekilde yürütmek, düzeltici aksiyonları planlamak, paydaşla istişare etmek ve şikâyeti kapatmak
Sosyal Uzman	• Paydaş katılım faaliyetlerini planlamak ve programlarına göre uygulanmalarını sağlamak.• Çalışanları / alt işverenleri bu Plan hakkında bilgilendirmek,• Alt yüklenicilerin uyumluluğunu izlemek ve uygulama performanslarını denetlemek,• Alt yüklenicilerin PKP'nin uygulanmasındaki eksikliklerini tespit etmek,• İlgili tedbirlerin/düzenlemelerin yapılması için gerekli teknik desteği sağlamak,• Planı izlemek ve bu Planı geliştirmek ve iyileştirmek için tespit edilen eksiklikler ve iyileştirme önerileri hakkında ÇSYB Yöneticisini / Yetkilisini bilgilendirmek.• PKP'de tanımlandığı gibi sosyal kategorideki şikâyetler için Şikâyet Mekanizması'nda değerlendirme yapmak, düzeltici eylemler planlamak, paydaşla istişare etmek ve şikâyeti kapatmak• Düzeltici faaliyetleri izlemek ve şikâyet kapatma sürecini takip etmek• ŞM' nin işleyişinde görevi ve sorumluluğu olan çalışanlara yönelik eğitimlerin hazırlanmasında ÇSYB yetkilisine destek sağlamak,• Eğitim içeriği geliştirmek ve sunmak
Çevre Uzmanı	• Projenin bu Planla ilgili faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel şikâyetleri, şikâyet mekanizmasına kaydederek Sosyal Uzmana bilgi vermek.• Şikâyet Mekanizmasındaki şikâyetlerin incelenmesi ve düzeltici faaliyetlerin planlanması• Bu Planı geliştirmek ve iyileştirmek için tespit edilen eksiklikleri ve iyileştirme önerilerini izlemek ve ÇSYB Müdürüne / Yetkilisine bildirmek.• Düzeltici eylemleri planlamak, paydaşla istişarede bulunmak ve şikâyeti kapatmak için PKP'de tanımlandığı üzere Şikâyet Mekanizması'nda alınan eylemlerin gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesini gerçekleştirmek
Sağlık ve Güvenlik Uzmanı	• Fabrika bünyesinde yürütülen faaliyetlerin Plana uygun olarak yürütülmesini sağlamak• Bu Planın performansının izlenmesini değerlendirmek ve sürekli iyileştirmeyi sağlamak amacıyla tespit edilen eksiklikleri ve iyileştirme önerilerini ÇSYB Müdürüne/Sorumlusuna bildirmek.• Çalışanlardan gelen şikâyetleri kayıt altına alarak Sosyal Uzmana bilgi vermek.• İSG ile ilgili şikâyetlerin takibi ve gerekli çalışmaların yapılması, İSG konularında düzeltici faaliyetlerin planlanması.• PKP'de tanımlandığı üzere ŞM'de alınan aksiyonların gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi, düzeltici aksiyonların planlanması, paydaş ile istişare edilmesi ve şikâyetin kapatılması

4. PAYDAŞ KATILIMI

4.1. Yaklaşım

PKP, İşverenin Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesinin tüm aşamalarında paydaşlarıyla yapıcı bir ilişki geliştirmesine ve sürdürmesine yardımcı olacak paydaş katılımına yönelik sistematik bir yaklaşımın ana hatlarını çizmektedir.

IFC paydaş katılımını şu şekilde tanımlamaktadır: "Paydaş katılımı terimi, bir şirket ile potansiyel olarak etkilenenler arasında bir dizi faaliyet ve yaklaşımı kapsayan ve bir projenin tüm ömrünü kapsayan daha geniş, daha kapsayıcı ve sürekli bir süreci tanımlamanın bir yolu olarak ortaya çıkmaktadır"

PKP ile ilgili olarak IFC Sürdürülebilirlik Çerçevesi: Çevresel ve Sosyal Sürdürülebilirlik Politika ve Performans Standartları takip edilmektedir. Bu çerçeve, yatırımcıların paydaşlarıyla, özellikle de yerel olarak etkilenen topluluklarla zaman içinde yapıcı bir ilişki kurmalarına ve sürdürmelerine yardımcı olacak paydaş katılımına yönelik sistematik bir yaklaşımın ana hatlarını çizmektedir.

IFC Performans Standardı 1 - Çevresel ve Sosyal Risk ve Etkilerin Değerlendirilmesi ve Yönetimi'nde belirtildiği gibi, paydaş katılımı, bir projenin çevresel ve sosyal etkilerinin başarılı bir şekilde yönetilmesinde güçlü ve yapıcı ilişkiler kurmanın temelidir.

IFC standartlarına göre, paydaşların katılımı değişen derecelerde sürekli bir süreçtir, paydaş katılımı paydaşların analiz edilmesi ve planlanması, paydaşların bilgilendirilmesi, istişare ve katılımın sağlanması, bir şikâyet mekanizmasının oluşturulması ve Etkilenen Topluluklara sürekli raporlama yapılmasından oluşur. Paydaş katılımının şekli, sıklığı ve çaba düzeyi, projenin yarattığı riskler ve olumsuz etkiler ile geliştirme aşamasına uygun olmalıdır.

Bu bağlamda, IFC performans standartlarının gerekliliklerini karşılamak üzere bir ÇSED Raporu hazırlanmıştır.

4.2. Paydaşların Belirlenmesi

Paydaşların belirlenmesi, genel paydaş katılım sürecinin yönetilmesinde kilit bir adımdır. IFC paydaşı şu şekilde tanımlamaktadır: "Paydaşlar, bir projeden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen kişi veya grupların yanı sıra, projede çıkarları olabilecek ve/veya projenin sonucunu olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilecek kişilerdir. Paydaşlar arasında yerel olarak etkilenen topluluklar veya bireyler ve bunların resmi ve gayri resmi temsilcileri, ulusal veya yerel hükümet yetkilileri, politikacılar, dini liderler, sivil toplum kuruluşları ve özel çıkarları olan gruplar, akademik topluluk veya diğer işletmeler yer alabilir" (IFC,2007:10).

Paydaş analizi, paydaş katılımı sürecinin ilk adımıdır ve paydaş katılımı yönetiminin temeli olarak düşünülmelidir. Paydaş belirleme sadece PKP sürecinin başında yapılan bir çalışma değildir. Projenin farklı aşamalarına ulaşıldığında veya Proje faaliyetleri değiştiğinde, projeden etkilenen yeni paydaşların sürece dahil edilmesi gerekecektir.

Bu yaklaşım, paydaş belirleme ve güncelleme çalışmalarının PKP'nin tüm aşamalarında yer alacağını ortaya koymaktadır. Bu anlamda paydaşların tanımlanması, Paydaş Katılım Planı'nın başlangıcında tamamlanmış bir aşama olarak değil, Proje yaşam döngüsü boyunca takip edilen ve izlenen bir süreç olarak ele alınmaktadır. Projenin inşaat öncesi, inşaat ve işletme bakım aşamalarının tümünde paydaş odaklı bir yaklaşım benimsenmektedir. Ayrıca, Paydaş Katılım Planı uygulanırken, paydaşların ve araçların güncellenmesi sürecinde izleme ve değerlendirme faaliyetleri çok önemli bir rol oynayacaktır.

Belirlenen paydaşlar proje uzmanları, yöneticiler, danışmanlar ve kilit paydaşlar tarafından gözden geçirilmiştir. Bu aşamada projenin coğrafi etki alanı proje aşamalarına göre belirlenmiştir. Bu aşamada sadece Projenin inşaat alanı değil, aynı zamanda

Başlık: Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi Paydaş Katılım Planı	Revizyon: Final Sayfa: 18/53	

- Yakındaki tesisler,
- Proje alanı çevresinde devam eden diğer faaliyetler,
- Ulaşım yolları,
- Potansiyel kümülatif etkilerden etkilenebilecek alanlar,
- Proje sonuçları etki alanı,
- Çevre yerleşimler,

Proje ÇSED, ÇEKE (Çeşitlilik, Eşitlik, Kapsayıcılık ve Erişilebilirlik) dokümanlarında kullanılan etki alanı belirleme metodolojisi değerlendirilmiş ve coğrafi etki alanını tanımlamak için paydaş katılım faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi için kapsamlı bir paydaş listesi hazırlanmıştır.

Paydaşlar aşağıdaki şemada gösterildiği gibi belirlenmiştir;

- Uluslararası kuruluşlar,
- Ulusal kuruluşlar,
- Ulusal / bölgesel hükümet organları,
- Yerel yönetimler veya yetkililer,
- Proje alanı çevresinde yaşayan insanlar/topluluk,
- Çevredeki çiftlik, maden, işletme, işyeri, endüstriyel veya ticari alanlar
- Ulusal veya yerel STK'lar,
- Meslek odaları, ticaret, sanayi, ziraat odaları, kooperatifler, sektörel örgütler, işçi dernekleri veya sendikalar,
- Yerel ve/veya ulusal medya,
- Hassas gruplar: yaşlılar, engelliler, reisi kadın olan haneler, yoksul haneler ve/veya kişiler, okuma yazma bilmeyenler, etnik azınlıklar, göçmenler, mülteciler, vb.
- Tedarikçiler, hizmet sağlayıcılar,
- Alt yükleniciler,
- Proje çalışanları.

5. PAYDAŞLAR

5.1. Harici paydaşlar

Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi Harici paydaşları, faaliyetten etkilenen veya faaliyeti etkileyen dış paydaşı ifade eder. Faaliyetten etkilenen kamu kurumları ve yerel halk da bu kapsamdadır.

Yerel Topluluklar

Projeden doğrudan etkilenen yerel topluluklar, kamulaştırma verileri ve ÇSED saha çalışmaları sırasında tespit edilmiş ve genişletilmiştir.

ÇSED saha çalışmaları kapsamında yapılan ziyaretler, kamulaştırma verilerine ek olarak etkilenen diğer yerleşim yerlerinin de belirlenmesine yol açmıştır. Bu yerleşimler aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

ÇSED, PKP çalışmaları kapsamında Yozgat, Nevşehir ve Kayseri'de yüksek hızlı demiryolu hattının her iki tarafındaki mahallelere danışılmıştır.

Saha çalışmasının ilk aşaması aşağıdaki programa göre tamamlanmıştır. Doğrudan (463 parsel için 278 hane) ve dolaylı olarak (5) 283 hane ile hane halkı anketi, muhtarlarla 36 topluluk düzeyinde anket ve PEK'lerle 45 yakalama görüşmesi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 3 Proje Alanı Çevresindeki Yerel Topluluklar

İl	İlçe	Yerleşim	İkamet eden yaklaşık kişi sayısı	Kalıcı nüfus	Yaklaşık geçici/mevsimlik hane sayısı	Geçici/mevsimlik nüfus
YOZGAT	YERKÖY	YAMUKLAR	60	250	65	300
YOZGAT	YERKÖY	ÇAKÇAK	13	50	20	75
YOZGAT	YERKÖY	KARAOSMANOĞLU	12	5	32	15
YOZGAT	YERKÖY	YÜZÜNCÜ YIL	2000	8000	Bilinmiyor	Bilinmiyor
YOZGAT	YERKÖY	DELİCE	40	120	50	150
YOZGAT	ŞEFAATLİ	BAŞKÖY	50	100	85	200
YOZGAT	ŞEFAATLİ	DEDELİ	50	200	50	200
YOZGAT	ŞEFAATLİ	KAZLIUŞAĞI	35	175	4	15
YOZGAT	ŞEFAATLİ	TAHİROĞLU	45	250	20	80
YOZGAT	ŞEFAATLİ	HAMZALI	25	70	30	90
YOZGAT	ŞEFAATLİ	KUZAYCA	250	654	400	2500
YOZGAT	YENİFAKILI	YİĞİTLER	145	227	200	300
YOZGAT	YENİFAKILI	FEHİMLİ	230	720	40	150
YOZGAT	ŞEFAATLİ	MEHMETAKİFERSOY	600	Bilinmiyor	100	Bilinmiyor
YOZGAT	YENİFAKILI	YAZLAK	Bilinmiyor	Bilinmiyor	Bilinmiyor	Bilinmiyor
NEVŞEHİR	KOZAKLI	KANLICA	150	250	250	450
NEVŞEHİR	KOZAKLI	KARASENİR	300	500	700	5000
KAYSERİ	KOCASINAN	BOĞAZKÖPRÜ	60	125	60	125
KAYSERİ	KOCASINAN	BEYDEĞİRMENİ	20	100	Bilinmiyor	Bilinmiyor
KAYSERİ	KOCASINAN	DÜVER	120	560	200	1000
KAYSERİ	KOCASINAN	ELMALI	22	80	40	160
KAYSERİ	KOCASINAN	HİMMETDEDE	500	1000	750	3000

İl	İlçe	Yerleşim	İkamet eden yaklaşık kişi sayısı	Kalıcı nüfus	Yaklaşık geçici/mevsimlik hane sayısı	Geçici/mevsimlik nüfus
KAYSERİ	KOCASINAN	MAHZEMİN	700	2000	700	2500
KAYSERİ	KOCASINAN	OYMAAĞAÇ	120	600	20	80
KAYSERİ	KOCASINAN	YEMLIHA	980	5000	1200	8000
YOZGAT	YERKÖY	ESKİYERKÖY	10	30	Bilinmiyor	Bilinmiyor
YOZGAT	YERKÖY	KAHYA	30	100	Bilinmiyor	Bilinmiyor
YOZGAT	ŞEFAATLİ	AKÇAKOYUNLU	25	110	5	Bilinmiyor
YOZGAT	ŞEFAATLİ	CAFERLİ	35	110	20	80
YOZGAT	ŞEFAATLİ	CANKILI	25	110	35	230
YOZGAT	ŞEFAATLİ	ÇAYDOĞAN	25	110	35	300
KAYSERİ	KOCASINAN	KALKANCIK	100	300	50	200
KAYSERİ	KOCASINAN	KARAKİMSE	50	200	60	300
KAYSERİ	KOCASINAN	MOLU	40	400	100	400
YOZGAT	ŞEFAATLİ	ALİFAKILI	50	35	150	2
YOZGAT	BOĞAZLIYAN	ÖZLER-FETİH	260	5000	600	3

Etki Alanında, projenin arazi ediniminden etkilenen 18 parselde 19 konut binası bulunmaktadır. YYEP dokümanı, konut binası bulunan parsellere ilişkin değerlendirmeleri 5.1.1 Konut binaları ve etkilenen evler bölümü altında Tablo 5-38'de içermektedir.

Buna ek olarak, projenin arazi ediniminden etkilenen 8 parselde toplam 10 ticari bina bulunmaktadır. YYEP dokümanı, 5.1.2 Ticari binalar ve etkilenen işletmeler altında Tablo 5-40'ta ticari bina bulunan parsellere ilişkin değerlendirmeleri içermektedir.

Tanımlanan tüm bu yapıların sahipleri, hissedarları ve kullanıcıları Projenin PEK'leridir.

Hassas Gruplar

Cinsiyet, yaş, okuryazarlık, hastalık, fiziksel veya zihinsel engellilik, yoksulluk, din, siyasi veya diğer görüşler, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğum veya statüye bakılmaksızın, Proje'nin ilk aşamalarından itibaren tüm toplumun katılımını sağlamak için Proje'nin ömrü boyunca ek çaba gösterilecek ve önlemler uygulanacaktır.

Engelli bireyler, hane reisi kadınlar, yoksul haneler, yaşlı haneler, okuma yazma bilmeyenler, etnik gruplar veya mülteciler Proje Etki Alanı kapsamında hassas gruplar olarak değerlendirilmiştir. Bu grupların Proje sürecine anlamlı bir şekilde katılımını sağlamak için hem PKP hem de ŞM kapsamında alternatif araçlar da kullanılacaktır.

Hassas grupların anlamlı katılımını sağlamanın yanı sıra, kadın ve erkek PEK'lerin Proje süreçlerine eşit ve anlamlı katılımını sağlamak için önlemler alınacaktır.

Kamu Kurum ve Kuruluşları

Kamu kurum ve kuruluşlarının sınıflandırılması ve tanımlanması yukarıda açıklanan yaklaşım ve adımlara göre belirlenmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşları aşağıdaki kategoriler altında sınıflandırılmıştır;

- Ulusal Düzeyde Kamu İdareleri

- İl Düzeyinde Kamu İdareleri
- Bölgesel Resmi Kurumlar
- Yerel Paydaş
- Ulusal Düzeyde Sivil Toplum Kuruluşları
- Akademik Kurumlar

Kurumların projeden etkilenme/ilgi duyma durumlarına göre sınıflandırılması da aşağıdaki Tablo 4 Proje Paydaşları'nda sunulmaktadır.

Harici Proje Paydaşları

Tablo 4 Harici Proje Paydaşları

Paydaş Kategorileri	Paydaşlar	Etkilenen		İlgilenen/ etkilenen
		Doğrudan	Dolaylı	
Ulusal Düzeyde Kamu İdareleri	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	X		
	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	X		
	Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi	X		
	Elektrik Üretim Şirketi		X	
	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	X		
	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	X		
	Tarım ve Orman Bakanlığı	X		
	Hazine ve Maliye Bakanlığı	X		
İl Düzeyinde Kamu İdareleri	Yozgat/Nevşehir/Kayseri Valiliği	X		
	Yozgat/Nevşehir/Kayseri Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü	X		
	Yozgat/Nevşehir/Kayseri Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	X		
	Yozgat/Nevşehir/Kayseri İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü		X	
	Yozgat/Nevşehir/Kayseri Orman İşletme Müdürlüğü		X	
	Yozgat/Nevşehir/Kayseri İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	X		
	Yozgat/Nevşehir/Kayseri Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	X		
	Yozgat/Nevşehir/Kayseri Ticaret İl Müdürlüğü		X	
	Devlet Su İşleri 12. Bölge Müdürlüğü			X
	Karayolları 6. Bölge Müdürlüğü	X		
	Yozgat/Nevşehir/Kayseri Belediyesi	X		
	Yozgat İl Özel İdaresi	X		
	Nevşehir İl Özel İdaresi	X		
	ORAN Kalkınma Ajansı			X
Ahiler Kalkınma Ajansı			X	
Bölgesel Resmi Kurumlar	Yerköy/Şefaatli/Yenifakılı/Yüreğir/Boğazlıyan/Kozaklı/Kocasinan Kaymakamlığı	X		
	Yerköy/Şefaatli/Yenifakılı/Yüreğir/Boğazlıyan/Kozaklı/Kocasinan Emniyet Müdürlüğü			X
	Yerköy/Şefaatli/Yenifakılı/Yüreğir/Boğazlıyan/Kozaklı/Kocasinan Askeri birimler			X
Yerel Paydaşlar	Proje Kapsamındaki Yerleşimlerin Muhtarları	X		
	Proje Alanı Çevresindeki Yerel Topluluklar	X		
	Proje EA'sindeki Hassas Gruplar	X		
	Yerel KOBİ'ler	X		
Ulusal Düzeyde Sivil Toplum Kuruluşları	Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF)			X
	Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA)			X
	Doğa Kurumu			X
	Türkiye Madenciler Derneği			X
	Tarihi Kentler Birliği			X

Akademik Kurumlar	Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL)			X
	Greenpeace			X
	Bozok Üniversitesi (Yozgat)			X
	Kapadokya ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversiteleri (Nevşehir)			X
	Erciyes ve Abdullah Gül Üniversiteleri (Kayseri)			X

5.2. Dahili Paydaşlar

Dahili Paydaşlar, Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi ve bağlı olduğu Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı'nın yönetici ve çalışanları ile alt yüklenici iştirakleri, temsilcileri ve tedarikçileridir. Harici paydaşlarla kurulacak ilişkilerde Dahili Paydaşlarla iletişim önemlidir. Belirlenen Dahili Paydaşların listesi aşağıda verilmiştir.

- Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı Yönetim Kurulu Üyeleri
- Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı Yerköy-Kayseri Yüksek Standartlı Tren Projesi Müdürü
- Yerköy-Kayseri Yüksek Standartlı Tren Proje Yürütücüleri
- Yerköy-Kayseri Yüksek Standartlı Tren Projesi Personeli
- Alt Yükleniciler
- Tedarikçiler

Projenin paydaş tanımlaması, toplumsal cinsiyet ve sosyal içerik hedefleri doğrultusunda, projeden etkilenen kadın ve erkek tüm grupların, hassas ve dezavantajlı grupların, farklı grupların, proje sonuçlarıyla ilgilenen tüm kurum ve kuruluşların proje yaşam döngüsü boyunca anlamlı bir katılıma dahil edilmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Paydaş tanımlama sürecinde Proje ile ilgili tüm paydaşları kapsayan geniş bir yaklaşım, Projenin tüm yönleriyle doğru bir şekilde değerlendirilmesine ve yönetilmesine de olanak sağlayacaktır.

Bu nedenle, hassas gruplar paydaş belirleme planının bir parçası olacaktır. Proje alanındaki hassas gruplar/insanlar, ÇSED çalışmalarının bir parçası olarak yürütülen sosyo-ekonomik çalışma aracılığıyla belirlenecektir. Proje, özellikle hane reisi kadınlar, kadınlar, yoksullar, engelliler ve yaşlılar gibi potansiyel olarak hassas grupları belirleyecek ve bu gruplara danışacaktır. Hassas gruplar için özel toplantılar; örneğin kadınlar için köy düzeyinde toplantılar düzenlenerek onların endişelerinin de ele alındığından emin olunacaktır. Potansiyel olarak etkilenenler arasında en hassas durumda olanların kimler olduğunu ve özel katılım çabalarının gerekli olup olmadığını belirlemek için özel bir çaba gösterileceğini belirtmek önemlidir.

5.3. Kilit Paydaşlar

Kilit paydaşlar projeden önemli ölçüde etkilenir ve proje üzerinde doğrudan ve önemli bir etkiye sahiptir. Kilit paydaşlar hem iç hem de harici paydaşlardan oluşabilir. Kilit paydaşların belirlenmesi paydaş analizi sürecinin önemli aşamalarından biridir. Sosyal, çevresel yönetim ve paydaş katılımı sürecinin başarısı için kilit paydaşların net bir şekilde belirlenmesi önemlidir.

Kilit paydaşlarla yapılacak istişareler ve/veya bilgilendirme toplantıları sırasında, Proje ile ilgili konular, endişeler ve soruların yanı sıra kayıt, geri bildirim ve istişare faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Aşağıdaki şemada Projenin kilit paydaşları gösterilmektedir.

Başlık: Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi Paydaş Katılım Planı	Revizyon: Final Sayfa: 24/53	

Şekil 2 Projenin Kilit Paydaşları

6. İLETİŞİM VE BİLGİLENDİRME KANALLARININ BELİRLENMESİ

Kamunun bilgilendirilmesi paydaş katılımının ana adımlarından biridir. Bilgilendirme araçları olarak sözlü, yazılı ve görsel kaynaklar kullanılabilir. En önemli sözlü kaynaklar, çeşitli dönemlerde düzenlenebilecek toplantılardır. Broşürler, el ilanları, posterler ve reklamlar hem yazılı hem de görsel bilgilendirme araçlarıdır. Ayrıca, resmi web sitesi farklı bilgi kaynakları içerebilir. Bu anlamda web sitesi en faydalı ve etkili iletişim, bilgilendirme ve ifşa mekanizmasıdır.

6.1. Paydaş Katılımı İçin Araçlar ve Yöntemler

Paydaş katılımı, bu PKP'nin geliştirilmesinden önce başlayan ve Projenin ömrü boyunca devam edecek olan sürekli bir süreçtir. Projenin ömrü boyunca belirlenen paydaşlarla aktif iletişim sürdürülecektir.

Paydaş katılımı için tanımlanan araç ve yöntemler; tüm Paydaşların Projeye kendi tercihleri ve en uygun erişim yoluyla erişebilmelerini sağlamak amacıyla çeşitlendirilmiş ve genişletilmiştir.

Projenin paydaş katılımı yöntem ve araçları aşağıda açıklanmaktadır. Öncelikle Covid-19 sürecindeki kısıtlama ve tedbirlere uygun olan yöntem ve araçlar açıklanmış, ardından yeni normalleşme süreci başladığında ve şartlar uygun olduğunda kullanılması önerilen yöntem ve araçlar tanımlanmıştır.

Aşağıda tanımlanan araçlar hem iç hem de dış şikâyet mekanizması için kullanılacaktır. İletişim araçları ve şikâyet alma yöntemleri, tüm paydaşların şikâyetlerini kolaylıkla iletebilmeleri için çeşitlendirilmiştir.

Proje Web Sitesi: (www.yerkoykayseriyht.com) Proje web sitesi, işletme dönemi boyunca paydaş katılım sürecinde aktif olan araçlardan biri olacaktır. Özellikle genel bilgilendirme yapmak, duyuruları yayınlamak, projeye ilgili belge veya raporları paylaşmak için kullanılır.

İstişare Toplantıları: Proje süreci boyunca ihtiyaç duyuldukça istişare toplantıları düzenlenecektir. Proje hakkında detaylı bilgi verilecek ve paydaşların soru ve görüşleri değerlendirilecektir. Projenin paydaşlarla istişare edilmesini gerektiren dönem veya konularda ihtiyaç duyuldukça istişare toplantıları düzenlenecektir. İstişarenin gerekli olduğu durumlarda, Covid-19 sürecinde çevrimiçi araçlar kullanılarak istişareler gerçekleştirilecektir.

Bu toplantılarda Projenin güncel gelişmeleri anlatılacak, yeniden yerleşim/yer değiştirme süreci hakkında bilgi verilecek ve bu süreçlerdeki fikirler ve beklentiler tartışılacaktır.

Derinlemesine Görüşme: Derinlemesine mülakat, belirli bir fikir, program veya durum hakkındaki bakış açılarını incelemek için az sayıda katılımcıyla yoğun bireysel görüşmeleri içeren nitel bir araştırma tekniğidir. Bu durumda, Projenin yönetim ve işletmeler üzerindeki potansiyel etkilerini analiz etmek ve planlama yoluyla beklentilerini/tavsiyelerini değerlendirmek için ulusal ve yerel devlet kurumları/kuruluşları, kooperatifler vb. paydaşlarla derinlemesine görüşmeler yapılacaktır.

Odak Grup Görüşmesi: İzleme sürecinde veri toplama ve niteliksel saha çalışmasına ihtiyaç duyulduğunda odak grup görüşmeleri yapılabilir. Yüz yüze toplantılar şeklinde gerçekleştirilen odak grup çalışmaları Covid-19 sürecinde online olarak veya yeni normalleşme sürecinden sonra şartlar elverirse yüz yüze gerçekleştirilebilir. OGG, benzer deneyimlerden gelen kişileri Proje ile ilgili belirli bir konuyu tartışmak üzere bir araya getirmenin etkili bir yoludur.

Sosyo-Ekonomik Araştırma: Ekonomik ve sosyal koşullar birbirlerini olumlu ya da olumsuz yönde etkilemektedir. Toplumun geçim kaynakları, gelir düzeyi, iş ve işsizlik gibi ekonomik faktörler ile sosyal yaşam arasında doğrudan bir bağlantı vardır. Dolayısıyla ekonomik parametreler sosyal standartları belirlemektedir.

Proje kapsamında paydaş grupların sosyo-ekonomik durumlarını ortaya koymak amacıyla araştırma yapılacaktır.

Anketler: Anket çalışmaları Proje sürecinde veri toplanması gereken durumlarda kullanılacak olup, Covid-19 sürecinde online araçlar üzerinden çevrimiçi olarak gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Sunumlar: Paydaşların bilgilendirilmesi aşamasında görsel materyal de kullanılacaktır. Yazılı dokümanların özetlerini içeren sunumlar yapılacaktır.

Proje Broşürü: İlk etapta çevre yerleşimlerde ortak kamusal alanlara, muhtarlıklara, belediyelere, il müdürlüklerine, meslek odalarına Proje ile ilgili iletişim kanallarını, duyuruları ve bilgileri içeren broşürler/el ilanları bırakılacaktır.

Harici paydaşlara yönelik e-posta: Doğrudan bilgi alınması gereken durum veya konularda, istişare veya görüşmeye davet edilmek üzere ya da geri bildirim veya bilgi talep edilen durumlarda Proje yetkilileri tarafından paydaşlara bu e-posta (info@yerkoykayseriyht.com) aracılığıyla ulaşılabilir.

Çalışanların Taleplerinin e-posta adresi ve web sitesi aracılığıyla bildirilmesi: Çalışanların Taleplerinin e-posta adresi ve web sitesi aracılığıyla bildirilmesi: Tüm çalışanlara geri bildirim sağlamak amacıyla kurulan web sitesinin (www.yerkoykayseriyht.com) bir parçası/aracı olarak web iletişim prosedürü geliştirilmiştir. Çalışanlar info@yerkoykayseriyht.com e-posta adresi üzerinden bilgilendirilecektir. Bu alanlarda alınan geri bildirimler Şikâyet Mekanizmasına kaydedilecek ve süreç işletilecektir.

Projenin resmi hesapları: Covid-19 sürecinde yaygınlaşan sosyal medya hesapları ile Projenin işletme aşamasında gerektiğinde duyuru/bilgilendirme yapılacaktır.

Çevrimiçi toplantılar: Covid-19 sürecinde özellikle Kilit Paydaşlarla online toplantı araçları kullanılarak istişare ve bilgilendirme toplantıları yapılacaktır.

Şikâyet Mekanizması: ŞM, proje boyunca kullanılacak önemli bir paydaş katılımı yönetim aracı ve yöntemi olup, paydaşların bildirim, geri bildirim, bilgi ve şikâyetlerinin tutulacağı sürecin işletilmesini içerecektir. Şikâyetler değerlendirilecek, izlenecek ve sonuçları geri bildirimlerle paydaşlara danışılacaktır.

İnternete, akıllı telefonlara, sosyal medyaya veya e-postaya erişimi olmayan dezavantajlı grupların, okuma yazma bilmeyen grupların, engellilerin ve dil sorunu yaşayan mülteci grupların paydaş katılımını sağlamak için aşağıdaki araç ve yöntemlerin eş zamanlı olarak kullanılması planlanmaktadır.

ALTERNATİF ARAÇLAR

İnternete, akıllı telefonlara, sosyal medyaya veya e-postaya erişimi olmayan kırılgan grupların ve dezavantajlı grupların Proje PKP süreçlerine eşit ve anlamlı katılımının sağlanması ve şikâyet mekanizmasına zorlanmadan erişimlerinin sağlanması amacıyla aşağıdaki araç ve yöntemlerin kullanılması planlanmaktadır.

Mektup/posta: İnternet, akıllı telefon, sosyal medya veya e-posta erişimi olmayan dezavantajlı paydaşların Proje bilgilerine erişebilmeleri ve Paydaş katılım sürecinin etkin bir parçası olabilmeleri için Proje broşürleri, ilanları, raporları veya duyuruları posta, kurye veya mektup yoluyla gönderilebilir.

Genel bilgilendirme ilanlarının kamusal alanlarda veya ortak alanlarda ya da ilan panolarında paylaşılması: Proje ile ilgili iletişim kanallarının duyuruları ve bilgilendirme afişleri çevre yerleşimlerde ortak kamusal alanlarda, muhtarlıklarda, belediyelerde, il müdürlüklerinde, paydaş meslek odalarındaki panolarda bulundurulacaktır.

Posterler / broşürler / el ilanları: Proje ile ilgili broşürler / el ilanları çevredeki yerleşim yerlerinde, muhtarlıklarda, belediyelerde, il müdürlüklerinde, meslek odalarında ortak kamusal alanlara bırakılacaktır.

Yerel basında duyuruların/ilanların yayınlanması: Projenin gerektirdiği aşama ve durumlarda duyuru ve ilanlar yayınlanacaktır.

Harici paydaşlar için proje şikâyet kutuları: Paydaşların şikâyet, öneri ve görüşlerini iletebilecekleri şikâyet kutuları, dezavantajlı paydaş gruplarının ve projeden etkilenen hassas grupların erişebileceği noktalara yerleştirilecektir.

Anket/geri bildirim formları: Anketler ve geri bildirim formları proje web sitesinde çevrimiçi olarak yayınlanacak, sosyal medya hesaplarında paylaşılacak veya e-posta yoluyla bağlantı olarak gönderilecek ve ayrıca şikâyet kutularının bulunduğu noktalarda basılı olarak bulunacaktır.

Yardım Hattı: Proje paydaşlarının Projeye ulaşabilmeleri, şikâyet, görüş ve önerilerini iletebilmeleri için bir danışma hattı tanımlanmıştır. Halkla ilişkiler biriminin telefon numarası 0539 935 8461'dir. Bu telefon numarası, internete erişimde sorun yaşayan paydaşların katılım sürecine daha aktif katılabilmeleri için özel olarak tasarlanmıştır. Telefon numarası, etkilenen çevre yerleşimlerin il müdürlükleri, belediyeler, muhtarlıklar gibi paydaş kurumlarına ve paylaştıkları kamusal alanlara asılacaktır.

7. ÖNCEKİ KATILIM FAALİYETLERİ

7.1. Halkın Katılımı Toplantıları

Proje kapsamında, 25/11/2014 tarihli ve 29186 sayılı "ÇED Yönetmeliği" Madde-9'a uygun olarak paydaşları Proje faaliyetleri hakkında bilgilendirmek, görüş ve önerilerini almak amacıyla Yozgat, Nevşehir ve Kayseri illeri de dahil olmak üzere etkilenen her ilde Halkın Katılımı Toplantıları (HKT) gerçekleştirilmiştir.

Yer, tarih, katılımcı sayısı ve genel çıktılar dahil olmak üzere HKT'lerin çıktıları Tablo 5'te özetlenmiştir.

Tablo 5: Halkın Katılımı Toplantıları

İl/ İlçe	Toplantı Yeri	Tarih/ saat	Katılımcı Sayısı**	Çıktılar*
Kayseri/ Kocasinan	Himmedede Mahallesi Cumhuriyet Meydanı	30/10/2017 02:00 PM	Yaklaşık 24 kişi	Kayseri'de proje Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü tarafından onaylandı. Güzergâhın içinden geçilmesi gerektiği konusunda önerilerde bulunuldu.
Nevşehir/ Kozaklı	Karasenir Köyü Kahvehanesi	31/10/2017 10:00 AM	Yaklaşık 19 kişi	Nevşehir HKT'nin çıktıları Kayseri ve Yozgat illeri ile benzerlik göstermektedir. Nevşehir ilinde bir istasyon talep edilmiş ancak yapılan teknik çalışmalar neticesinde istasyon yapılmasının planlanmadığı belirtilmiştir. Nevşehir ilindeki HKT sırasında ortaya çıkan bir diğer konu da Projenin işletme aşamasıyla, özellikle de olası yangın dahil olmak üzere toplum sağlığı ve güvenliği konularıyla ilgilidir ve katılımcılar uygulanabilir etki azaltma önlemleri hakkında bilgilendirilmiştir.
Yozgat/ Şefaati	Şefaati Aile Yaşam Merkezi Konferans Salonu	31/10/2017 02:00 PM	Yaklaşık 26 kişi	Yozgat ilinde, Projenin teknik ve fiziksel özellikleri, hız limitleri ve menfezler vb. dahil olmak üzere erişim noktaları ve kamulaştırma sürecine ilişkin bilgiler sorulmuş ve katılımcılara ayrıntılı açıklamalar ve azaltma önlemleri açıklanmıştır. Ayrıca, kamulaştırma süreçleri hakkında sorular sorulmuştur.

*Referanslar: Yerköy- Şefaati- Kayseri Demiryolu Projesi, Nihai ÇED Raporu, 2019

** Nihai ÇED raporunda halkın katılımı raporu verilmemiştir. Yaklaşık kişi sayısı fotoğraflardan tespit edilmiştir.

Saha çalışmasının ilk aşamasında, doğrudan (463 parsel için 278 hane) ve dolaylı olarak (5) 283 hane ile anketler, topluluk düzeyinde muhtarlarla 36 anket ve PEK'lerle 45 yakalama görüşmesi yapılmıştır. Elde edilen veriler kontrol edildikten sonra, saha çalışmasının ikinci aşamasında, boşluğu doldurmak için bir saha çalışması gerçekleştirilmiştir.

Proje EA'sinde yaşayan muhtarlar, kurumlar ve kadınlarla aşağıdaki katılım faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Aşama 2 Sosyal Alan çalışmalarının detayları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Başlık: Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi Paydaş Katılım Planı	Revizyon: Final Sayfa: 28/53

Tablo 6 Aşama 2 Sosyal Saha Çalışmasında Öne Çıkan Konular

Tarih	Kurum	Görüşülen Birim	Öne çıkan konular
29.07.2022	Yerköy Sulama Birliği	İsmail Gizlenci/ Uzman	Bölge arazileri sulama yöntemleri Arazi nitelikleri
29.07.2022	Yerköy Belediyesi	Yerköy Belediye Başkanı İmar ve Şehircilik Birimi	YHT güzergâhının kentsel alan üzerindeki etkisi YHT güzergâhının kırsal alan üzerindeki etkisi Projenin işgücü ve istihdam üzerindeki etkisi Proje fırsatları ve etkileri
29.07.2022	Yerköy İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü	Bölge Tarım Müdürü Bölge Tarım Uzmanları	Yerel olarak önemli katma değere sahip tarımsal ürünler Tarımsal faaliyetlerin dağılımı Sulama Tarımsal sorunlar Projenin tarımsal faaliyetler üzerindeki potansiyel etkileri Projenin tarım arazileri üzerindeki potansiyel etkileri
29.07.2022	Yenifakılı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü	Bölge Tarım Müdürü Bölge Tarım Uzmanları	Yerel olarak önemli katma değere sahip tarımsal ürünler Tarımsal faaliyetlerin dağılımı Sulama Tarımsal sorunlar Projenin tarımsal faaliyetler üzerindeki potansiyel etkileri Projenin tarım arazileri üzerindeki potansiyel etkileri
29.07.2022	Şefaattli İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü	Bölge Tarım Müdürü Bölge Tarım Uzmanları	Yerel olarak önemli katma değere sahip tarımsal ürünler Tarımsal faaliyetlerin dağılımı Sulama Tarımsal sorunlar Projenin tarımsal faaliyetler üzerindeki potansiyel etkileri Projenin tarım arazileri üzerindeki potansiyel etkileri
30.07.2022	Yerköy-Yenifakılı-Kadın Odak Grup toplantısı	Yenifakılı -Yiğitler Kadın Odak Grup toplantısı	Kadınların Proje'nin inşaat ve operasyonel süreç etkilerine ilişkin endişe ve görüşleri Proje fırsatları ve kadınların önerileri İşgücü ve istihdamda kadının yeri Projenin günlük yaşam üzerindeki olası etkileri
30.07.2022	Projeden etkilenen konut ve iş yerlerinin sahipleri/kullanıcıları ile görüşme	Yenifakılı Yazlak 442/8'de hane halkı anketinin yapıldığı parselde yer alan işletme ile işyeri anketi gerçekleştirilmiştir. Hane ziyaret edilmiş ve derinlemesine görüşülmüştür.	İşyerindeki hayvancılık ticari faaliyetlerinin ekonomik düzeyi Hanelerin ve çalışanların sosyo-ekonomik geçim kaynakları Proje etkisinin değerlendirilmesi
30.07.2022	Projeden etkilenen işyeri ile derinlemesine görüşme ve işyeri anketi	Yüzüncüyıl Mahallesi YHT Pırlanta Düğün Salonu parselinin bir kısmını alarak geçmektedir. Derinlemesine görüşmeler ve işyeri anketleri yapılmıştır.	İşyerindeki ticari faaliyetlerin ekonomik düzeyi İşyerinin sahibi ve işletmecisi, hane halkı ve çalışanların sosyo-ekonomik geçim kaynakları Proje etkisinin değerlendirilmesi
30.07.2022	Yerköy-Yenifakılı-Şefaattli etkilenen ilçelerde işyeri ve konut saha	Çakcak 137/1 ve 137/2'deki evlerin sahipleri ile görüşmeler	65'in üzerindeki hanelerin mevcut kırılma noktalarının değerlendirilmesi Projenin hane halkları ve konutlar üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi

	ziyaretleri	yapılmıştır	Hanehalkının sosyo-ekonomik durumu
31.07.2022	Kozaklı-Kocasinan etkilenen ilçelerde işyeri ve konut saha ziyaretleri Kadınlarla derinlemesine görüşme Kanlıca/ Molu Köyleri	Proje kamulaştırmasından doğrudan etkilenen üzüm bağları ve üretim tesisinin sahibi Formasyon Molu ile bir işyeri/ticari toplantı gerçekleştirilmiştir. Kadın istihdamı konusunda geniş bir faaliyet alanına sahip olan Projeden etkilenen şirketteki kadınlarla derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir.	Proje etkisinden kaynaklanan ekonomik ve sosyal etkiler İşyeri çalışanları ve geçim kaynakları Üretilen ürünler ve katma değer Kadın istihdamı ve kadınların işgücüne katılımında işyerinin rolü
01.08.2022	Kayseri ORAN Kalkınma Ajansı	Kırsal ve Sosyal Kalkınma Birim Müdürü Yasin Sicin ve Kurum Uzmanı Ali Bey ile toplantı.	Demiryolu güzergâhına ilişkin görüşler Demiryolu güzergâhının Kayseri işgücü üzerindeki etkisi Demiryolu güzergâhı ve kentsel alan üzerindeki etkiler Demiryolu güzergâhı ve kırsal alan üzerindeki etkiler Projenin Kayseri'deki işgücü ve istihdam üzerindeki etkileri Projenin kırsal kalkınma üzerindeki olası etkileri
01.08.2022	Kocasinan İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü	Kocasinan İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Müdür Yardımcısı ve Uzmanlarıyla Toplantı	Yerel olarak önemli katma değere sahip tarımsal ürünler Tarımsal faaliyetlerin dağılımı Sulama Tarımsal sorunlar Projenin tarımsal faaliyetler üzerindeki potansiyel etkileri Projenin tarım arazileri üzerindeki potansiyel etkileri

8. PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI

Paydaş katılım planı periyodik olarak güncellenmelidir. Ayrıca, Proje kapsamında gerçekleştirilebilecek Sosyal Etki Değerlendirmesi veya Yerleşimleri de kapsayacak şekilde gerçekleştirilmesi muhtemel çalışmalara/anketlere dahil edilmelidir.

8.1. Hassas Grupların Katılımı ve Kadınlar

Birçok ulusal veya uluslararası kuruluş, tesisin olumsuz etkileri ve riskleri karşısında özellikle hassas durumda olan bireylerin/toplulukların desteğine ihtiyaç duymaktadır.

Projenin kurulacağı bölgede (Yozgat, Nevşehir, Kayseri) engelliler, kadınlar, Türkçe bilmeyenler, yaşlılar vb. kamusal süreçlerde genellikle yeterli temsil imkânına sahip olmayan kişilerin tespit edilmesi için ayrı bir çalışma programı yürütülecektir.

Bu başlık altında açıklanan yöntem ve araçlar, kadınların da en az erkekler kadar Proje sürecine dahil olmalarını, Proje katılım sürecine anlamlı bir şekilde katılmalarını ve görüşlerini rahatlıkla ifade edebilmelerini sağlayacak şekilde uygulanacaktır.

Bu kapsamda aşağıdaki çalışmalar Paydaş Katılımı kapsamında uygulanacak Proje iyileştirme faaliyetleri olarak hayata geçirilecektir:

- Projede yer alacak kadınlara HIS tarafından Proje hakkında bilgi de verilecektir.
- Bilgilendirme toplantıları, kadınların katılımını azaltıcı rol oynayan köy kahvesi, cami gibi mekânlar yerine, kadınların katılımının daha rahat olacağı yerlerde yapılacaktır.
- Yerel yerleşim yerlerinde yapılan toplantılara kadınların katılımının çok düşük olması halinde ilave kadın toplantıları düzenlenecektir.
- Köy ile ilgili proje konularında kadın ve erkeklerden eşit geri bildirim veya görüş alınacaktır.
- Kadınların en kolay erişebilecekleri iletişim araçları belirlenerek, bu araç ve yöntemler şikâyet yönetimi ve kadınların şikâyetlerini kolayca iletebilmeleri için aktif tutulacaktır.
- Okuma yazma bilmeyen veya yazılı iletişim kurmakta zorlanan hassas gruplar için telefonla bilgi verilecek, düzenli ziyaretler yapılacak ve şikâyetleri iletilecektir.
- Hassas grupların Proje kapsamındaki fırsatlardan ve hak sahibi oldukları desteklerden yararlanmalarını sağlamak için proaktif bir yaklaşım sergilenecektir.
- Hassas gruplara başvuru, tesislere, resmi kurumlara veya belgelere erişim ihtiyacı duyduklarında kolaylaştırıcı destek (ulaşım, teknik destek vb.) sağlanacaktır.

8.2. Politika

Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi için hâlihazırda Halkla İlişkiler Politikası, Çevre Politikası ve Kalite Yönetim Sistemi Politikası bulunmamaktadır. Proje ile birlikte oluşturulacak politikalar proje ömrü boyunca devam edecektir. Ayrıca proje kapsamında oluşturulacak politikalar projenin resmi internet sitesinde yayınlanacaktır.

8.3. Bilgilendirme Aşaması

Bilgilendirme süreci, Projeye ilişkin planların onaylanmasının ardından başlayacak olan süreçtir. ÇSED paketi (ÇSED, TOÖ, PKP, YYEP, İHED), ÇSED bilgilendirme döneminde, PKP'de tanımlanan iletişim araçları doğrultusunda ve projeden etkilenen tüm grupları, tüm paydaşları kapsayacak şekilde uygulanır.

Bilgilendirme sürecinin bir parçası olarak, ÇSED bilgi paketi (işveren adına) proje web sitesinde (www.yerkoykayseriyht.com) yayınlanacaktır.

TOÖ, PKP ve yönetim planları, uluslararası standartların ilgili gereklilikleri doğrultusunda uygun açıklama yöntemleri kullanılarak Türkçe olarak açıklanacaktır. ÇSED paketinin basılı kopyaları paydaşların incelemesi için proje sahasında tutulacaktır.

Özellikle muhtarlıklarda, STK'larda veya kırılğan gruplarla çalışan kurumlarda tutulacaktır. Bilgilendirme sürecinde Proje Etki Alanı dahilindeki tüm hassas grupların bilgilendirilmesi için destek sağlanacaktır. Bilgilendirme sürecinde toplantılara erişimin kolaylaştırılması, hassas gruplarla doğrudan özel toplantılar yapılması, birebir görüşmeler gerçekleştirilmesi gibi yöntemler de kullanılacaktır.

Projede yer alacak sosyal uzman / halkla ilişkiler uzmanı yerel topluluklarla iletişim halinde olacak ve paydaş katılım faaliyetleri paydaş katılım kayıt listesine kaydedilecektir.

Bilgilendirme aşamasında yürütülecek faaliyetleri kapsayan paydaş katılım programı Tablo 7'de yer almaktadır.

ÇED sonrası aşamada, PKP proje boyunca uygulanacaktır. Yine ÇED sonrası süreçte yürütülecek faaliyetleri kapsayan paydaş katılım programı Tablo 7'de verilmiştir. İşletme aşamasında yüklenicinin doğrudan sorumluluğunda olan iş bileşenleri için kilit paydaşlarla paydaş katılım faaliyetleri ve iletişim araçları ilgili proje yönetim ekibinin sorumluluğunda devam edecektir. Alacaklı ve borçlu iletişimi inşaat aşaması boyunca yüklenicinin üst yönetim ekibi tarafından yürütülecektir.

8.4. Yerel topluluklara Ç&S Raporlaması

Ç&S Raporları yerel topluluklara açıklanacaktır.

Projenin Ç&S performansı yerel topluluklara düzenli olarak açıklanacaktır.

Raporlama aşağıdaki şekilde açıklanacaktır.

Yıllık Çevresel ve Sosyal Raporlar

- Yıllık raporlar Projenin web sitesinde açıklanacaktır.
- Yıllık raporlar, Proje yılının sonunda, Aralık veya Kasım aylarında Projenin kilit paydaşlarına sunulacaktır.
- Yıllık Çevresel ve Sosyal Raporlar, talep edilmesi halinde basılı kopya olarak yerel paydaşlara sağlanacaktır.
- Yıllık Çevresel ve Sosyal Raporlar hem Türkçe hem de İngilizce olarak açıklanacaktır.
- Yıllık Çevresel ve Sosyal Rapor, ÇSED'in bir parçası olarak öngörülmemiş veya açıklanmamış herhangi bir proje bileşeni, etkisi veya etki azaltma önlemleri ve planları hakkında bir güncelleme içerebilir.

Üç Aylık ve Altı Aylık Çevresel ve Sosyal Raporlar

- Üç Aylık ve Altı Aylık raporlar Projenin web sitesinde açıklanacaktır.
- Üç aylık ve altı aylık raporlar kilit paydaşlarla e-posta yoluyla veya gerekirse çevrimiçi/yüz yüze toplantılarla paylaşılacaktır.

Raporların veya Ek Raporun Güncellenmesi

Herhangi bir rapora ek yapılırsa, PKP, ŞM veya ÇSED'in herhangi bir bölümü revize edilir veya geliştirilirse, raporlar yerel halka açıklanır.

Güncellenen PKP belgesinin basılı kopyası yerel makamlara gönderilir ve güncellenmiş versiyonlar web sitesinde paylaşılır.

PEK'ler muhtarlar aracılığıyla PKP veya ŞM'nin güncellendiği konusunda bilgilendirilir.

8.5. Paydaş Katılım Programı

Bu program, Projenin aşamalarına ilişkin takvim belirlendiğinde, tarih ve yer bilgilerinin netleşmesiyle birlikte aşağıdaki akışa uygun olarak revize edilecek ve uygulama süreci her aşamada Proje faaliyetlerini destekleyecek şekilde PKP ve ŞM usul ve esaslarına uygun olarak güncellenecektir.

Projenin inşaat öncesi, inşaat süreci ve geçiş aşamalarında yerine getirmesi gereken paydaş istişare faaliyetlerinin programı aşağıda verilmiştir. Program, bu belgede tanımlanan paydaşları ve kullanılacak istişare yöntemlerini bir arada sunmaktadır.

Tablo 7 Paydaş Katılım Programı

Başlık: Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi Paydaş Katılım Planı	Revizyon: Final Sayfa: 34/53	

Proje aşaması	Hedef paydaşlar	Katılım konu(lar)ı	Katılım Aracı	Konum	Frekans	Sorumluluklar
İnşaat Öncesi	Projeden Etkilenen Kişiler Kamulaştırmadan etkilenen PEK'ler (arazi sahipleri, arazi kullanıcıları, işletmeler, fiziksel olarak yerinden edilmiş kişiler) Sosyal etki alanındaki yerleşim yerlerinin sakinleri Savunmasız insanlar Kadınlar²	Arazi edinimi ve Kamulaştırma ve tazminat süreci	Topluluk toplantıları Yüz yüze toplantılar	Doğrudan etkilenen her bir yerleşim yerinde PEK'lerin talebi doğrultusunda proje ofisi Muhtarlıklar Köy ortak alanları	İnşaat faaliyetleri başlamadan önce	AYGM
	Resmi Taraflar Belediyeler Valiler Bölge yetkilileri Akademik kurumlar	Arazi edinimi ve Kamulaştırma ve tazminat süreci	Yüz yüze toplantılar	PEK'lerin talebi doğrultusunda proje ofisi Etkilenen ilçelerdeki kilit paydaşlar Etkilenen illerdeki kilit paydaşlar	İnşaat faaliyetleri başlamadan önce	AYGM ve DCO
	Hükümet Dışı Taraflar Basın ve medya; STK'lar; İşletmeler ve iş örgütleri; İşçi örgütleri;	Arazi edinimi ve Kamulaştırma ve tazminat süreci	Yüz yüze toplantılar	Etkilenen ilçeler ve İller PEK'lerin talebi doğrultusunda proje ofisi Paydaşların talebi doğrultusunda STK'ların Proje ofisleri	İnşaat faaliyetleri başlamadan önce	AYGM ve DCO

² "8.1. Hassas Grupların ve Kadınların Katılımı" bölümündeki tüm yöntem ve araçlar Hassas Grupların ve Kadınların Katılımı" bölümündeki tüm yöntemler ve araçlar, kadınların da erkekler kadar Proje sürecine dahil olmalarını ve görüşlerinin eşit ve anlamlı bir şekilde paylaşılmasını sağlamak için bu istişarelerde uygulanacaktır.

	Projeden Etkilenen Kişiler Kamulaştırmadan etkilenen PEK'ler (arazi sahipleri, arazi kullanıcıları, işletmeler, fiziksel olarak yerinden edilmiş kişiler) Sosyal etki alanındaki yerleşim yerlerinin sakinleri Hassas Bireyler Kadınlar	PKP ve ÇSED saha çalışmaları paydaş katılımları Sosyal ve çevresel etki değerlendirmesi Paydaş katılımı Şikâyet mekanizması süreci İstihdam Kırılganlık ve toplumsal cinsiyet konuları Toplum sağlığı ve güvenliği sorunları	Topluluk toplantıları Yüz yüze toplantılar Odak Grup Toplantıları Derinlemesine görüşmeler Anket	Doğrudan etkilenen her bir yerleşim yerinde PEK'lerin talebi doğrultusunda proje ofisi Muhtarlıklar Köy ortak alanları	İnşaat faaliyetleri başlamadan önce	Danışman ve DCO
	Projeden Etkilenen Kişiler Kamulaştırmadan etkilenen PEK'ler (arazi sahipleri, arazi kullanıcıları, işletmeler, fiziksel olarak yerinden edilmiş kişiler) Sosyal etki alanındaki yerleşim yerlerinin sakinleri Hassas Bireyler Kadınlar	Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı'nın HIS'lerini tanıtın: Proje güncellemesi Yeniden yerleşim ve geçim kaynakları PKP ve Şikâyet mekanizması sürecinin açıklanması İstihdam Kırılganlık ve toplumsal cinsiyet konuları Toplum sağlığı ve güvenliği sorunları	Topluluk toplantıları Yüz yüze toplantılar Odak Grup Toplantıları Derinlemesine görüşmeler Anket Proje broşürü Poster / Broşür / el ilanları	Doğrudan etkilenen her yerleşim yerinde PEK'lerin talebi doğrultusunda proje ofisi Muhtarlıklar Köy ortak alanları	İnşaat faaliyetleri başlamadan önce	DCO

	Resmi Taraflar • Belediyeler• Valiler• Bölge yetkilileri• Akademik kurumlar	ÇSED paketinin açıklanması	Yüz yüze toplantılar Proje broşürü Raporların basılı kopyalarının kurye, posta veya elden teslim yoluyla sağlanması Poster / Broşür / el ilanları	PEK'lerin talebi doğrultusunda proje ofisi Etkilenen ilçelerdeki kilit paydaşlar Etkilenen illerdeki kilit paydaşlar	Raporlar onaylandıktan hemen sonra, inşaat süreci başlamadan önce	DCO
	Hükümet Dışı Taraflar • Basın ve medya;• STK'lar;• İşletmeler ve ticari kuruluşlar;• İşçi örgütleri;	ÇSED paketinin açıklanması	Yüz yüze toplantılar Odak Grup Toplantıları (kadınlar) Proje broşürü Raporların basılı kopyalarının kurye, posta veya elden teslim yoluyla sağlanması Poster / Broşür / el ilanları	Etkilenen ilçeler ve iller PEK'lerin talebi doğrultusunda proje ofisi Paydaşların talebi doğrultusunda STK'ların Proje ofisleri	Raporlar onaylandıktan hemen sonra, inşaat süreci başlamadan önce	DCO

	Projeden Etkilenen Kişiler Kamulaştırmadan etkilenen PEK'ler (arazi sahipleri, arazi kullanıcıları, işletmeler, fiziksel olarak yerinden edilmiş kişiler) Sosyal etki alanındaki yerleşim yerlerinin sakinleri Hassas Bireyler Kadınlar	ÇSED paketinin açıklanması	Topluluk toplantıları Yüz yüze toplantılar Odak Grup Toplantıları (kadınlar) Proje broşürü Raporların basılı kopyalarının kurye, posta veya elden teslim yoluyla sağlanması Poster / Broşür / el ilanları	Doğrudan etkilenen her yerleşim yerinde PEK'lerin talebi doğrultusunda proje ofisi Muhtarlıklar Köy ortak alanları	Raporlar onaylandıktan hemen sonra, inşaat süreci başlamadan önce	DCO
İnşaat	Resmi Taraflar Belediyeler Valiler Bölge yetkilileri Akademik kurumlar	Projenin Çevresel ve Sosyal Etkileri ve Etki Azaltıcı Önlemler Paydaş katılım sürecinin ve şikâyet mekanizması sürecinin açıklanması	Paydaş ziyaretleri Çevrimiçi toplantı Derinlemesine görüşmeler Yüz yüze toplantılar Projenin e-posta adresi Telefon görüşmeleri Poster / Broşür / el ilanları	Doğrudan etkilenen köyler Etkilenen ilçelerdeki kilit paydaşlar Etkilenen illerdeki kilit paydaşlar	İnşaat faaliyetleri başlamadan önce	DCO

	Hükümet Dışı Taraflar Basın ve medya; STK'lar; İşletmeler ve iş örgütleri; İşçi örgütleri;	Projenin Çevresel ve Sosyal Etkileri ve Etki Azaltıcı Önlemler Paydaş katılım sürecinin ve şikâyet mekanizması sürecinin açıklanması	Paydaş ziyaretleri Çevrimiçi toplantı Derinlemesine görüşmeler Yüz yüze toplantılar Projenin e-posta adresi Telefon görüşmeleri Poster / Broşür / el ilanları	Etkilenen ilçeler ve İller PEK'lerin talebi doğrultusunda proje ofisi Paydaşların talebi doğrultusunda STK'ların Proje ofisleri	Her Proje aşamasında ve gerektiğinde	DCO
	Projeden Etkilenen Taraflar ve/veya PEK'ler Projeden Etkilenen Kişiler Proje EA'sında ikamet eden kişiler Hassas gruplar ve kadınlar Yerel işletmeler	Güncellenen inşaat durumuna ilişkin bilgileri güncellemek için İnşaatla ilgili şikâyetleri alın Çevresel ve sosyal farkındalık İnşaat aşaması ÇS etkileri Toplum sağlığı ve güvenliği konuları Yerel istihdam İnşaat nedeniyle geçim kaynakları üzerindeki etki İnşaat güncellemeleri ve inşaat programı	Topluluk toplantıları Yüz yüze toplantılar Odak Grup Toplantıları Derinlemesine görüşmeler Anket Proje broşürü Poster / Broşür / el ilanları	Doğrudan etkilenen her bir yerleşim yerinde PEK'lerin talebi doğrultusunda proje ofisi Muhtarlıklar Köy ortak alanları	İnşaat faaliyetleri başlamadan önce Etkilenen tüm yerleşim yerlerinde üç ayda bir toplantılar İnşaat faaliyetlerinin başlamasıyla birlikte,	DCO

	Diğer İlgili Taraflar Devlet kurumları Ulusal ve yerel medya Sivil toplum kuruluşları Ticari kuruluşlar	Çevresel ve sosyal farkındalık İnşaat aşaması ÇS etkileri Toplum sağlığı ve güvenliği konuları Yerel istihdam İnşaat nedeniyle geçim kaynakları üzerindeki etki İnşaat güncellemeleri ve inşaat programı	Paydaş ziyaretleri Çevrimiçi toplantı Derinlemesine görüşmeler Yüz yüze toplantılar Projenin e-posta adresi Telefon görüşmeleri Poster / Broşür / el ilanları	Paydaşların iş yerleri Paydaşların talebi doğrultusunda proje ofisi Proje Kilometre Taşlarına Ulaşıldığında	İki yılda bir yapılan toplantılar Gerektiğinde	DCO
	Projeden Etkilenen Taraflar ve/veya PEK'ler Projeden Etkilenen Kişiler Proje EA'sında ikamet eden kişiler Hassas gruplar ve kadınlar Yerel işletmeler	Toplum sağlığı ve güvenliği toplantıları Ağır vasıtaların geçiş güzergâhı ve Proje erişim yolları Yoğun trafik zamanları ve yerleri Kısıtlamalar Kara geçişleri ve hayvan geçişleri Toz, gürültü, titreşim sorunları	Topluluk toplantıları Yüz yüze toplantılar Proje broşürü Poster / Broşür / el ilanları	Doğrudan etkilenen her yerleşim yerinde PEK'lerin talebi doğrultusunda proje ofisi Muhtarlıklar Köy ortak alanları	İnşaat faaliyetlerinin başlamasıyla birlikte, Proje inşaat faaliyetlerinden anlamlı bir süre önce, toplum sağlığı ve güvenliği ile ilgili önlemler alınmasını gerektirebilecek	DCO

Operasyon	Projeden Etkilenen Taraflar Projeden Etkilenen Kişiler Proje EA'sında ikamet eden kişiler Hassas gruplar ve kadınlar Yerel işletmeler	İnşaat ve işletme aşamasından geçiş süreci Operasyon aşaması HİS'lerini tanıtın Operasyon aşaması şikâyetleri için görevleri tanıtın İşletme aşaması ÇS konuları, özellikle toplum sağlığı ve güvenliği Ulusal ve yerel medyada bilgi paylaşımı İstasyonlarda broşürler ve bilgilendirme afişleri	Topluluk toplantıları Topluluk toplantıları Paydaş ziyaretleri Proje broşürü Poster / Broşür / el ilanları	Her yerleşim yerinde PEK'lerin talebi doğrultusunda proje ofisi	İnşaatın tamamlanmasının ardından	TCDD
	Diğer İlgili Taraflar (Harici) Resmi ve Sivil Toplum Kuruluşları Yerel işletmeler Yolcular	Ulusal ve yerel medyada bilgi paylaşımı İstasyonlarda broşürler ve bilgilendirme afişleri	Proje web sitesi Sosyal medya Gazete Halka açık yerlerdeki veya kamuya açık alanlardaki reklam panolarında bilgi paylaşımı Poster / Broşür / el ilanları	Kurum ziyareti Paydaşların talebi doğrultusunda proje ofisi Proje Kilometre Taşlarına Ulaşıldığında	İnşaatın tamamlanmasının ardından	TCDD

9. ŞİKAYET MEKANİZMASI

Şikâyet Mekanizması (ŞM) Prosedürü, paydaş katılımı yönetiminin temel unsurlarından biridir.

Paydaşların proje ile ilgili sorun, şikâyet ve endişelerini projenin ilgili birimlerine iletebilmelerini, iletilen şikâyetlerin doğru yöntemlerle ve sağlıklı bir iletişim içerisinde çözüme kavuşturulmasını sağlayan paydaş katılımı yönetim sürecinin en önemli araçlarından biridir.

Şikâyet Mekanizması Prosedürü, paydaşlar tarafından iletilen sorun, şikâyet veya endişelerin gecikmeksizin etkin bir şekilde ele alınmasını ve güvene dayalı sağlıklı bir paydaş katılımının sürdürülmesini amaçlamaktadır.

Şikâyet mekanizmasının amacı öncelikle paydaşların şikâyet ve taleplerine cevap vermektir. Şikâyet mekanizması açık, yaygın ve kamuya açık olmalıdır. Ayrıca, etkili bir şikâyet mekanizması paydaş yönetimi için yazılı bir kaynaktır. Bu nedenle, paydaşların talep ve şikâyetlerini yazılı olarak iletmelerini teşvik etmek önemlidir.

Bir yönetim prosedürü olarak şikâyet mekanizmasının etkililiği aşağıdaki temel belirleyicilerin varlığına bağlıdır:

- Açıklık ve netlik: Kamunun aydınlatılmasında kullanılan hem görsel hem de yazılı kaynaklar en açık biçimde hazırlanmalıdır. Örneğin, görevlendirilen kişinin adres ve telefon numaraları yaşlılar ve engelliler için de görünür şekilde olmalıdır.
- Yaygınlık ve erişilebilirlik: Broşürler, reklamlar, posterler gibi tüm görsel ve yazılı materyaller PSIA'daki tüm yerleşim yerlerine ulaştırılmalıdır.
- Gizlilik ve kişilik haklarına saygı: Tüm faaliyetler boyunca, toplanan kişisel veriler 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na uygun olarak korunmalıdır.

Şikâyet Mekanizması Prosedürü, tüm dahili ve harici Proje paydaşlarını ve iş ortaklığı bünyesindeki tüm çalışanları kapsar.

9.1. Prosedür

Şikâyet Mekanizması Prosedürü, Şikâyet Mekanizmasının uygulanmasını, şikâyet yönetimi adımlarını, araçlarını, sistemin yönetimini ve Şikâyet Mekanizmasına erişim araçlarını açıklamaktadır.

ŞM prosedürü, güvenli ve sürdürülebilir paydaş iletişimi kurmak için standartlar ve ilkeler belirler.

ŞM prosedürü şunları içerir,

- Tüm paydaşların iletişim adresleri,
- PKP'de tanımlanan görev ve sorumluluklara göre mekanizmanın iş akışı,
- Paydaşlardan gelen şikâyet, sorun ve endişeler, hiçbir bilginin üçüncü taraflarla veri olarak paylaşılmadığı, tamamen erişilebilir, ücretsiz ve güvenli bir sistemde değerlendirilir.
- Şikâyet mekanizması aynı zamanda paydaş katılım sürecini destekleyen bir araçtır.
- Paydaş bildirimleri ve görüşleri alınır ve kaydedilir.
- Paydaşlarla yapılan iletişim, görüşme ve etkileşimler yer ve zaman bilgisi ile saklanır.
- Paydaş toplantı raporları hazırlanır ve saklanır.
- Projenin izlenmesi ve raporlanması için bir veri tabanı sağlanması.

9.2. Şikâyet Mekanizmasının Entegrasyonu

ŞM Prosedürü ve PKP uygulama sürecinde yukarıda tanımlanan araç ve yöntemlerin kullanımı, kapasite geliştirme faaliyetleri ve Proje ile ilgili uzmanların görevleri ve iş akışına ilişkin eğitimlerle desteklenecektir. Bu araçlar aracılığıyla alınan şikâyet, öneri ve görüşler, bu Şikâyet Mekanizması Prosedüründe açıklanan Şikâyet Mekanizması yönetim sürecine göre değerlendirilecek ve sonuçlandırılacaktır.

Proje temsilcileri veya uzmanları tarafından iletilen her yazılı veya sözlü şikâyet veya öneri, paydaşın iletişim bilgileriyle birlikte ana veri tabanına kaydedilecektir. Tüm süreç, şikâyet mekanizmasının iş akışı dahilinde, ortak kullanılan bu veri tabanında izlenecek ve sonuçlandırılacaktır.

Bu kanal üzerinden alınan şikâyetlere ilişkin geri bildirim ve sonuç bildirimini ilgili paydaşa yapılacaktır.

9.3. Dahili (İşçi) Şikâyet Yönetim Süreci

Doğrudan işçi ya da üçüncü taraf/alt yüklenici işçisi olabilen çalışanlar yazılı şikâyet, yorum ve endişelerini iletmeye teşvik edilmektedir. Şikâyet sahibinin gizliliğinin korunması gerektiğinden, şikâyetler yemek odaları da dâhil olmak üzere çalışanların kolayca erişebileceği alanlara yerleştirilecek olan şikâyet kutularında toplanacaktır. Bu formlar aracılığıyla işçiler isimsiz olarak da şikâyette bulunabileceklerdir. İşçilere şikâyet, görüş ve önerilerini nasıl ifade edecekleri konusunda oryantasyon eğitimi sürecinde bilgi verilecektir. Yazılı bildirimler hiçbir şekilde paylaşılmayacak ve şikâyette bulunanları zorlamak veya korkutmak için kullanılmayacaktır.

9.4. Harici Şikâyet Yönetim Süreci

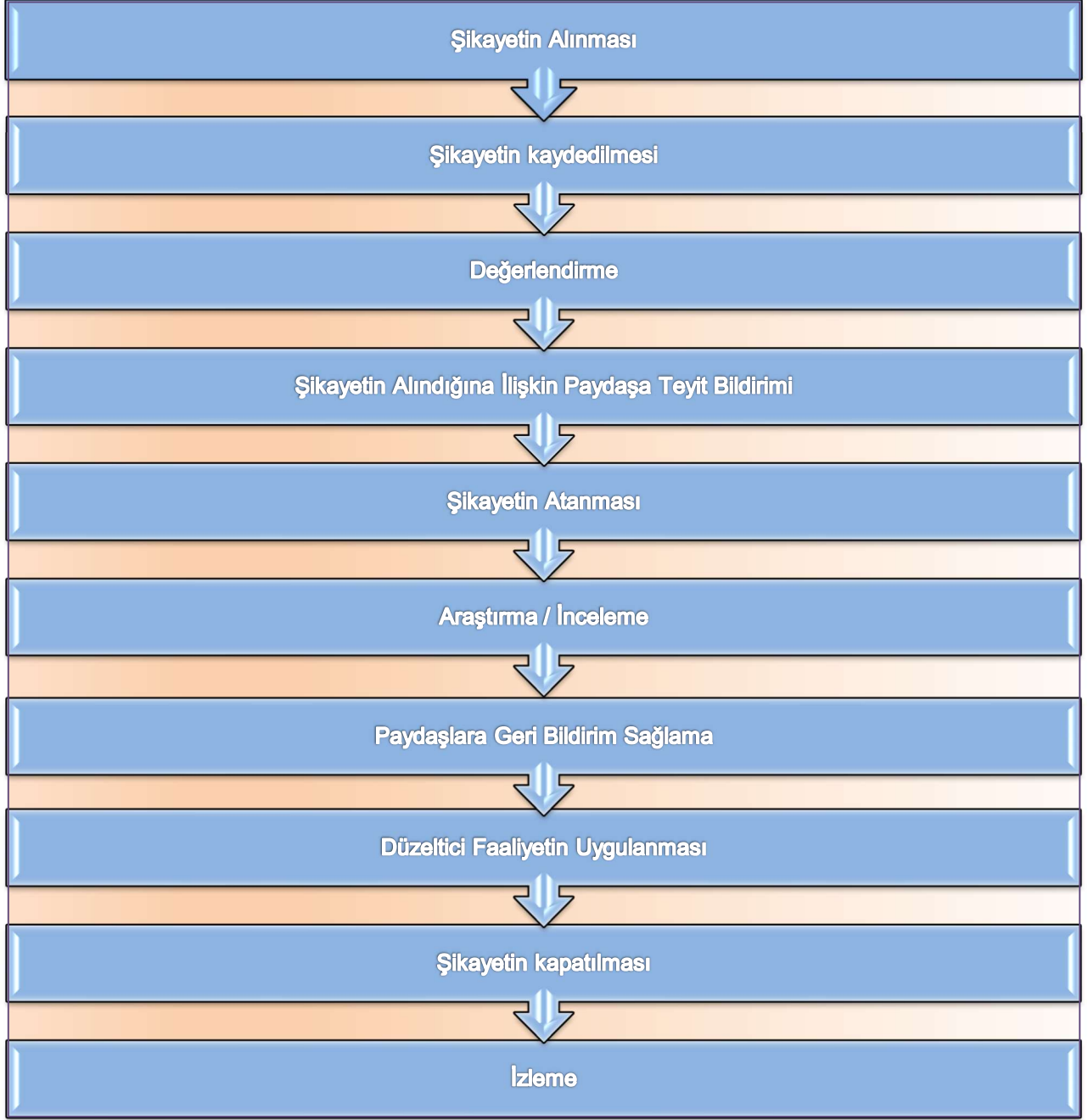
Şikâyet yönetim sürecinin adımları; şikâyetin alınması, değerlendirilmesi, bildirim gönderilmesi, soruşturulması, paydaşa geri bildirimde bulunulması, iyileştirme faaliyetlerinin uygulanması ve kapanıştan oluşmaktadır ve bu süreç aşağıdaki bölümlerde ayrıntılı olarak tanımlanmıştır. Bu adımlar aynı zamanda Projenin iç şikâyetlerinin yönetim sürecidir.

9.5. Akış Şeması

Proje ile ilgili talep ve şikâyetlere cevap verebilmek için şikâyet mekanizmasının işleyişi aşağıdaki şekillerde gösterilmiştir.

Şikâyet mekanizmasının işleyişi aşağıdaki şemada gösterilmiştir.

Başlık: Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi Paydaş Katılım Planı	Revizyon: Final Sayfa: 43/53	

Şekil 3 Şikâyet Mekanizması İş Akış Şeması

Yukarıda verilen akış şemasının ve programın çalışma süresinin ayrıntıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 8 Akış Şemasının Çalışma Zamanı Ayrıntıları ve Zaman Çizelgesi

İş akışı adımları	
Şikâyetin Alınması	Şikâyetler, 6. bölümde açıklanan araçlardan herhangi biri kullanılarak sözlü veya yazılı olarak yapılabilir. <i>İLETİŞİM VE BİLGİLENDİRME KANALLARININ BELİRLENMESİ</i>
Şikâyetin kaydedilmesi	Alınan şikâyet en geç 2 gün içinde kayıt altına alınır.
Değerlendirme	Halkla İlişkiler ve İletişim Sorumlusu (HİS) veya sosyal uzman, şikâyetin kaydedilmesinin hemen ardından şikâyetin konusunu, içeriğini, hangi birime girdiğini değerlendirecek ve kategorize edecektir.
Şikâyetin Alındığına Dair Paydaşa Onay Bildirimi	Paydaş, şikâyetin alındığı ve kaydedildiği konusunda bilgilendirilecektir. Şikâyetin iletim yöntemine göre (posta, telefon vb.) geri bildirim gönderilecektir.
Şikâyetçinin Atanması	Halkla İlişkiler ve İletişim Sorumlusu (HİS) veya sosyal uzman, şikâyeti, şikâyete göre bir çözüm/düzeltilici eylem geliştirmesi gereken ilgili birime veya kişiye atayacaktır.
Araştırma / İnceleme	Harekete geçen ilgili birim, 10 gün içerisinde çözüm ve düzeltilici faaliyetler geliştirir, gerekli onayları alır ve şikâyet değerlendirmesinin aksiyon sonucunu Halkla İlişkiler ve İletişim Sorumlusu (HİS) veya sosyal uzmana bildirir.
Paydaşlara Geri Bildirim Sağlayın	Düzeltilici eylem şikâyetçiye açıklanacak, danışılacak ve kabul edilecektir.
Düzeltilici Faaliyetin Uygulanması	Bir çözüm/düzeltilici faaliyet uygulanarak mevcut şikâyet ortadan kaldırılacaktır.
Şikâyetin kapatılması	Kayıt tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde mevcut sorunun veya şikâyetin çözüldüğü tespit edilecek/şikâyetçinin onayı alınacak ve ardından şikâyet kapatılacaktır.
İzleme	Şikâyetin kaynağı Düzeltilici faaliyetin sonucu, Düzeltilici faaliyetin etkinliği, Kalan risklerin veya etkilerin değerlendirilmesi, Şikâyetçi memnuniyeti kayıt altına alınacak ve süreç izlenecektir. Kapatılamaması veya anlaşmaya varılamaması durumunda değerlendirme ve ek çalışmalar planlama raporu hazırlanarak yönetime sunulacaktır.

Şikâyet çözüm sürecinde aşağıdaki adımlar uygulanır:

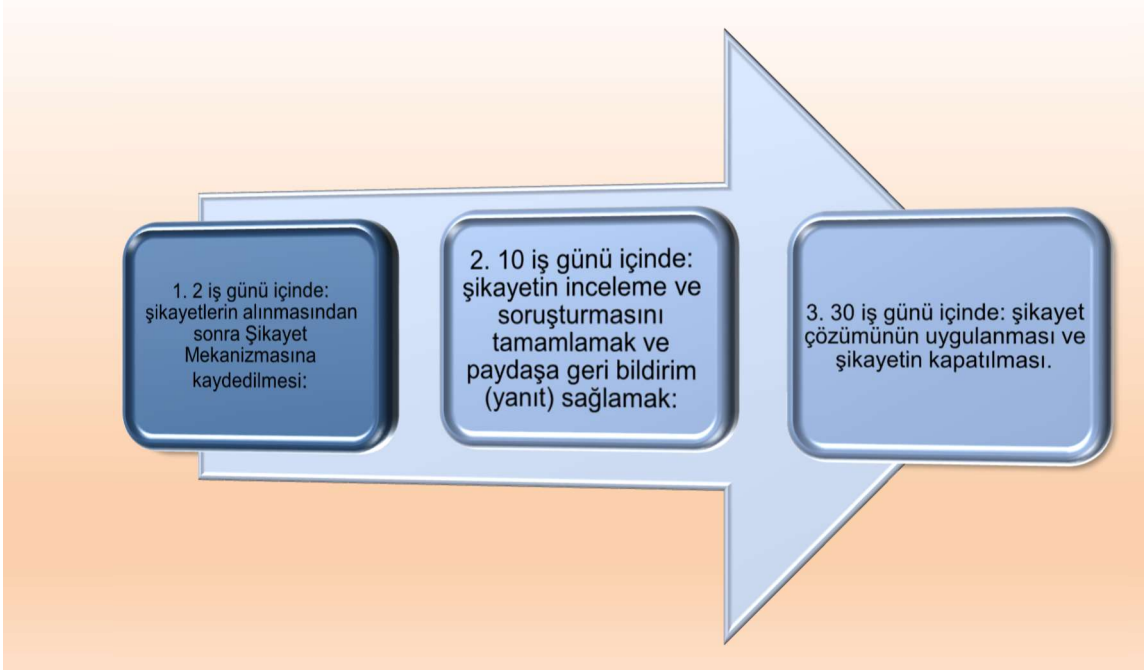
- Yukarıda açıklanan yöntem ve araçlardan herhangi biriyle Projeye ulaşan bir şikâyet kaydedilecek ve şikâyet sahibine kaydın alındığı bildirilecek ve şikâyet çözüm süreci başlayacaktır.
- Şikâyetin bildirilmesini takiben 30 gün içerisinde şikâyete cevap verilmesi hedeflenmektedir.
- Bu süreçte düzeltilici faaliyetin niteliği ve şikâyetin zamanlaması nedeniyle 30 günlük sürenin aşılabileceği durumlar söz konusu ise şikâyet sahibine ara bilgilendirme yapılır.
- Şikâyet ilgili birime iletilir.
- Bu aşamada ve diğer tüm aşamalarda şikâyetçinin ve ilgili kişilerin kişisel bilgi ve verilerinin korunması KVKK'ya uygun olarak gerçekleştirilir.
- Kişilerin mahremiyeti ve kişisel alanı ihlal edilerek şikâyet konusu, şikâyetçi ve varsa üçüncü kişilere ilişkin hiçbir bilgi paylaşılmaz ve hiçbir şikâyet verisi aleyhine delil olmaz.
- İlgili birim şikâyet sebebini, düzeltilici faaliyeti ve başvuru tarihini belirleyerek şikâyet yönetim birimini bilgilendirir.
- Şikâyetin karmaşıklığına bağlı olarak saha üst yönetimi, Halkla İlişkiler Departmanı, ilgili departman yetkilileri ve gerektiğinde dış uzmanlar çözüm sürecine katılır.

- Şikâyet yönetim sorumlusu, şikâyet nedenini, Düzeltici/Önleyici Faaliyeti, Çözüm Zamanını ve sorumlu çalışanları izleme tablosuna (şikâyet yönetim günlüğü/modülü) kaydeder. Alınan önlemin uygun görülmesi halinde öneri veya şikâyette bulunan taraf bilgilendirilir ve uygun görülmesi halinde uygulanır.
- Kanıtlar, fotoğraflar, destekleyici belgeler ve varsa ifadeler vb. şikâyet kayıtlarına eklenir ve dosyalanır.
- Sorunun çözümüne yönelik düzeltici faaliyetin etkinliği izlenir ve şikâyet sahibi bilgilendirilerek şikâyet kapatılır.
- Önerilen tedbirin etkili olmadığı veya şikâyetçinin önerilen çözümden memnun olmadığı durumlarda, şikâyetçi Temyiz Komitesine itiraz etme hakkına sahiptir.

Şikâyet mekanizmasının başarılı bir şekilde uygulanması için gereken standartlardan biri de iş akışının belirlenen süreler içinde tamamlanmasıdır.

Yukarıdaki akış şeması çalışmasında da görüldüğü üzere, şikâyetlerin alınmasının yanı sıra doğru bir şekilde kayıt altına alınması ve değerlendirilmesi, zamanında harekete geçilmesi ve gecikmeden çözüme kavuşturulması bu sürecin önemli bir bileşenidir.

ŞM'nin temel amacı şikâyete hızlı bir şekilde yanıt vermek ya da şikâyeti hızlı bir şekilde çözmek değildir. Ancak geç çözümlenen ya da zamanında yanıtlanmayan şikâyetler yeni sorunlara neden olabilir. Şikâyet konusu daha çözümsüz sorunlara veya paydaşlarla güven sorunlarına neden olabilir.

Şekil 4 ŞM Sürecinin Zaman Çizelgesi

Yukarıdaki iş akış şemasında tanımlanan adımların uygulama sürecindeki ilke ve standartlar aşağıda detaylandırılmıştır.

ŞM'nin uygulanmasının standartlaştırılması için sisteme erişimi olan tüm çalışanların, uzmanların ve yöneticilerin uyması gereken ilke ve standartlar iş akış adımları çerçevesinde aşağıda açıklanmıştır.

Başlık: Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi Paydaş Katılım Planı	Revizyon: Final Sayfa: 46/53	

İsimsiz şikâyetlerin alınması ve değerlendirilmesi: Hem harici hem de dahili paydaşlar iletişim bilgilerini, kimlik bilgilerini vermede sorunlar, endişeler veya zorluklar yaşadıklarında, paydaşlar tarafından sunulan şikâyetler ilk olarak isimsiz şikâyetler veya isimsiz öneriler olarak değerlendirilecek ve kaydedilecektir.

Menfaat sahipleri, isim belirtmeksizin tüm dilek ve şikâyetlerini harici paydaşlar için belirli noktalara yerleştirilen dilek-şikâyet kutularına veya danışma hattına iletebilmektedir.

Şikâyetler anonim olarak alınır ve iş akışında tanımlanan adımlar uygulanarak değerlendirilir. Şikâyet kapsamında soruşturma/inceleme süreçleri ile değerlendirilecek ve her aşama şikâyet mekanizması sisteminde kayıt altına alınacaktır. Gizli tutulması gereken şikâyetler hakkında üçüncü taraflara bilgi verilmeyecektir.

Şikâyet sonuçlandığında, uygulanacak çözüme ilişkin resmi bir geri bildirim yapılmayacak olmakla birlikte, kamuoyunun bilgilendirilmesi gereken bir konu ise ve gerekli görülmesi halinde ortak panolar/kamuoyu ve genel iletişim araçları vasıtasıyla paydaşlara duyurulabilir.

9.6. TEMYİZ KOMİTESİ

Paydaşların şikâyet çözümünden memnun kalmamaları halinde, şikâyetlerine ilişkin karara itiraz edebilecekleri ve bu itirazın değerlendirileceği şikâyet mekanizması kapsamında bir komite faaliyet gösterecektir. Paydaşlar, şikâyetleriyle ilgili karara itiraz ettiklerini belirten bir beyanla Projenin bağımsız İtiraz Komitesine başvurabilirler.

İtiraz Komitesinin amacı aşağıdaki gibidir;

- İtiraz Komitesi, şikâyetçi paydaşın önerilen düzeltici eylemden memnun kalmaması durumunda, çözülmemiş şikâyetlerin yeniden değerlendirilmesi için alternatif bir araç oluşturacaktır.

- İtiraz Komitesi, kanuna tabi davalar hariç olmak üzere, çözüme kavuşturulmamış tüm şikâyetleri inceler. Bu bağlamda, İtiraz Komitesi aşağıdaki hususları değerlendirebilir:

- Proje faaliyetlerinin çevreye verdiği zararlar,
- Proje faaliyetlerinden kaynaklanan kamu varlıklarına ve altyapıya verilen zararlar,
- Proje faaliyetlerinin arazilere, mahsullere, evlere verdiği zararlar,
- Proje faaliyetlerinden kaynaklanan geçim kaynakları üzerindeki etkiler.

İtiraz Komitesi, bağımsız olması gerektiği için Proje faaliyetinde herhangi bir görevi olmayan bağımsız uzmanlardan oluşacaktır. Proje alanındaki üniversitelerde, işletmelerde ve STK'larda çalışan uzmanlar, İtiraz Komitesini oluşturmak için uygun uzmanlar olarak tanımlanabilir.

İtiraz Komitesi, tüm şikâyetleri bağımsız olarak değerlendirir ve ardından kararlarını ve çözüm önerilerini gerekçeleriyle birlikte ilgili taraflara sunar.

Başlık: Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi Paydaş Katılım Planı	Revizyon: Final Sayfa: 47/53	

Komite tarafından önerilen çözümler üzerinde anlaşmaya varılamazsa, paydaşlar konuyu yeniden müzakere edebilir veya konuyu mahkemeye taşıma hakkına sahiptir.

Başlık: Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi Paydaş Katılım Planı	Revizyon: Final Sayfa: 48/53	

10. ŞİKÂYET FORMU

Müşteri, halkla ilişkiler ofisi, Proje web sitesi gibi iletişim araçlarına sahip olacaktır. Buna ek olarak, şikâyetler yüz yüze, çevrimiçi veya telefonla yapılan görüşmeler yoluyla da yapılabilir. Şikâyet formları ayrıca yerleşim yerlerindeki ortak kullanım alanları, halkla ilişkiler ofisi ve Proje yönetim ofisi gibi kolay erişilebilir yerlerde bulunacaktır. Ek-1 ve Ek-2'de şikâyet ve şikâyet kapatma formlarının şablonları verilmiştir. Şikâyet Bildirim Formu bu kutuların bulunduğu yerlerde basılı olarak bulundurulacak ve hem anonim hem de kamuya açık şikâyetlerin iletilmesi için kullanılacaktır.

Başlık: Yerköy-Kayseri Yüksek Hızlı Tren Hattı (YHT) Projesi Paydaş Katılım Planı	Revizyon: Final Sayfa: 49/53	

11. EĞİTİM

Doğuş-Çelikler-Özkar İş Ortaklığı, Proje yaşam döngüsü boyunca PKP'nin uygulanmasından ve izlenmesinden birincil derecede sorumludur.

Proje yönetim ekibinin sorumluluğu, PKP'nin uygulanması için gerekli kaynakları sağlamak ve planın uygulanmasını, talep/şikâyet mekanizmasının yönetimini ve sunulan geri bildirimlerin değerlendirilmesini izlemektir. Ayrıca şikâyete konu olan sorun hakkında doğru bilgi toplamak için ilgili birimlerle çalışmalı ve varılan sonucun üst yönetime iletilmesini ve şikâyet sahibine çözüm üretilmesini sağlamalıdır.

İdari İşler Birimi ile İnsan Kaynakları Birimi paydaşlarla iletişimde öncü rol oynayacaktır. PKP planının ve özellikle şikâyet mekanizmasının doğru ve hedefler doğrultusunda işleyebilmesi için tüm Proje birimlerinin bu sistemden haberdar olması gerekmektedir.

Proje Çevre Birimi, İSG Birimi ve Yönetim Birimi gibi doğrudan eylemde bulunulacak dahili kilit birimlere ŞM prosedürü ve şikâyet mekanizmasının kullanımı hakkında kullanıcı düzeyinde eğitim verilmelidir. Buna ek olarak, Projenin tüm çalışanları ve alt yüklenicileri duyurular ve toplantılar yoluyla PKP ve ŞM hakkında bilgilendirilecektir.

12. İZLEME VE RAPORLAMA

Bu planın inşaat döneminde her 6 ayda bir dahili olarak denetlenmesi, gözden geçirilmesi ve güncellenmesi gerekmektedir. Ayrıca inşaat süresi boyunca her 1 yılda bir dış denetimler yapılmalıdır. Gözden geçirme sürecinde, Paydaş Katılım Planında yapılan herhangi bir değişiklikte, bu değişikliğin nedeni belgelenecek sunulmalı ve güncel olmalıdır.

PKP'nin izleme süreci ve faaliyetlerin ilgili TPG'leri Projenin izleme planına dahil edilecektir.

ŞM'nin etkinliğini değerlendirmek için aylık, üç aylık veya yıllık izleme raporları hazırlanacaktır.

PKP'nin uygulanmasının izlenmesini ve değerlendirilmesini sağlamak için bir dizi Temel Performans Göstergesi (TPG) tanımlanmıştır. Aşağıdaki tablo, önerilen azaltım stratejilerinin ilerlemesini ve etkinliğini değerlendirmek için kullanılacak TPG'leri ve ilgili kilit izleme eylemlerini özetlemektedir. TPG ve hedefler, paydaş programının tamamlanmasının ardından güncellenecektir.

Tablo 9 PKP'nin TPG'leri

TPG	Hedef	Doğrulama Ölçütü
Paydaş katılımının kaydı	Hedef %100	Veritabanı
Topluluk şikâyet kayıtlarının sayısı	Toplam sayı yıldan yıla azaldı	ŞM veritabanı
Şikâyet Prosedürünün uygulanması konusunda paydaşlara geri bildirimde bulunulması	Hedef %100	Raporlama
– İstişare Kayıtları– Yapılan toplantı sayısı,– Kamu istişare toplantılarına katılanların sayısı,– Çözüm başına dile getirilen şikâyet sayısı– Şikâyet türleri (şikâyet/talep)– Şikâyetleri çözmek için gereken zaman	İstişare faaliyetlerine ilişkin düzenli raporların sunulması	Raporlama

TPG	Hedef	Doğrulama Ölçütü
çizelgesi - şikâyetlerin durumu (açık/kapalı)		
Şikâyet Mekanizmasının uygulandığından ve şikâyetlerin yeterince ele alındığından emin olmak için iç denetim yapılması	Şikâyetlerin %90'ının belirlenen zaman/program dahilinde şikâyet sahibini tatmin edecek şekilde kapatılması hedefi	Denetim raporu
Projenin PKP'sinin Açıklanması	Etkilenen tüm yerleşim yerleri için	Yıllık Rapor Toplantı numarası Katılımcı sayısı ŞM ve Toplantı raporları

EK-1

ŞİKAYET KAYIT BELGESİ

Şikâyetin Alındığı Yer/ Location Of Complaints Received		Tarih/ Date
Alan Yetkilinin Adı/ Name Of Person In Charge		Şikâyet Kayıt No/ Complaint Register Number
Şikâyete Konu Alanın Koordinatları/ Coordinates Of The Area Subject To Complaint		
ŞİKÂYET SAHİBİ HAKKINDA BİLGİ / COMPLAINANT INFO Şikâyet Sahibi kimlik bilgilerini vermeden anonim olarak doldurabilir, ancak kendisine geri dönüş şeklini bu formda belirtmesi gerekmektedir. / The Complainant may submit application anonymously, however in this form the Complainant should indicate the feedback mechanism to respond.		
Ad Soyad/ Name Surname		Şikâyetin Geliş Yolu / Form of Complaint:
TC Kimlik No/ Identification Number		Telefon- Ücretsiz hat / ☐ Phone –Free phone line
Telefon/ E-Posta Telephone/ E-mail		İstişare Toplantısı/ ☐ Consultation meeting
Mahalle-Köy-İlçe-İl/ Neighborhood-Village –District - Province		Dilekçe / Petition ☐
ŞİKÂYET DETAYLARI / DETAILS OF COMPLAINT		
Şikâyet Konusu / Complaint		
Şikâyet sahibi tarafından talep edilen çözüm / Solution requested by the Complainant		
Şikâyeti Alan Yetkilinin Ad Soyad ve İmzası / Şikâyet Sahibinin Ad Soyad ve İmzası / Name Surname and Signature of the Registerer Name Surname and Signature of Complainant		

EK-2

DİLEK-ŞİKAYET KUTULARI İÇİN ŞİKAYET-DİLEK BİLDİRİM FORMU

Şikâyet Kapatma Numarası: Grievance Closure No:	
Alınması Gereken Acil Önlemleri Tanımlayın: Identify the urgent actions	
Alınması Gereken Uzun Vadeli Önlemleri Tanımlayın (Gerekli ise): Identify the long term actions (if necessary)	
Tazminat Talebi Bulunuyor Mu? Is there a claim for compensation?	☐ Evet/Yes ☐ Hayır/No
DÜZELTİCİ FAALİYETİN KONTROLÜ VE KARARI / CONTROL AND DECISION OF CORRECTIVE ACTION	
Düzeltilici Faaliyetin Aşamaları Stages of Corrective Action	Verilen Sürenin Sona Erdiği Tarih ve Yetkili Kuruluşlar Date of Expiration of the Given Period and Authorized Institutions
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	